Sayısı Her Yerde 100 Para

KURUN

19-2 nci Yıl Sayı 6471 411

Perşembe 16 İkinci Kânun 1936

Yunanistanda Affedilenler

Atina, 15, (A.A.)— Mart 1935 hâdiseleri üzerine azledilen memurların yerlerine iadesini emreden kanun resmî gazetede bugün intişar etmiştir.

Büyük bir Tayyare kazası

Nevyork, 15, (A.A.) — Nevyork'tan Los Angelese gitmekte olan büyük bir Amerikan tayyaresi Arkanzasta düşmüş ve 14 yolcu ile 2 pilotu ve bir hademesi ölmüştür.

İtalyanlar taarruza geçtiler

Şimdiye kadar Habeşlerin çarpışa çarpışa ilerliyerek kırılmalarını beklemişler

İtalyan uçakları zehirli gaz bombardımanlarına devam ediyorlar

Roma, 15 (A.A.) — Reuter Ajansı muhabirinden:

Resmen bildirildiğine göre General Grazyani Somali cephesinde Ras Destanın kuvvetlerine karşı taarruza geçmiştir.

Roma, 15 (A.A.) — Mareşal Badogliyo çekmiş olduğu telgrafta bilhassa diyor ki:

General Grazyaninin kıtaatı, Ganale Doria nehri ile Daoupar - ma arasında Dolo bölgesi üzerine bir tazyik icra etmek maksadiyle ilerlemekte bulunan Ras Destanın kuvvetlerini püskürtmüşler ve takip etmişlerdir.

Muharebe, devam etmektedir.

İtalyanların zayiatı pek o kadar mühim değildir.

İTALYANLAR HABEŞLERİN KIRILMASINI BEKLİYORLAR

Londra, 15 (A.A.) — Röyter bildiriyor:

Birkaç haftadanberi şimaldeki İtalyan ordularının hareketsiz görünüşü, ekseriyetle İtalyanlar aleyhine olarak tefsir edilmekte ve bu mesele hakkında muhtelif fikirler ileri sürülmektedir.

Fakat Adisababada bulunan bazı yabancı müşahitler, İtalyanların hareketsizliğinin kendi istekleri neticesi olduğunu ve bunun inceden inceye tetkik edilmiş ve halen büyük bir titizlikle tatbik edilmekte bulunmuş bir plân iktizası bulunduğunu tebarüz ettirmektedirler.

Bu yabancı müşahitler diyorlar ki: İtalyanlar, birkaç haftadanberi takviye edilmiş Habeş ordularının taarruza geçtiklerini pek de memnuniyetsizlikle görmemektedirler. Habeşlerin bu taarruzu halen İtalyan hatlarının muhtelif noktalarına ayrı ayrı küçük hücumlar halinde tecelli etmektedir. Fakat Dessie ve Adisababanın sözüne inanılır kaynaklarından çıkan havadislere göre bu taarruz çok yakında umumî bir taarruz halini alacak ve yalnız Makalle mıntakasında değil, fakat bütün şimal cephesinde kendini gösterecektir. Bu suretle Italyanların Habeş ordularını büyük bir muharebeye icbar etmek plânları sonunda muvaffak oluyor, demektir. İtalyanların niyetleri Habeşlerin bu büyük hücumunu yalnız kırmakla kalmak değil, fakat ayni zamanda şimdiden tekarrür ettirilmiş bir tarzda derhal şiddetli bir mukabil taarruza geçmektir. Bu taarruzun muvaffakiyet ihtimalleri pek çoktur. Çünkü o zaman İtalyanlar karşılarında bozulmuş Habeş orduları bulacaklardır.

Buna intizaren şimdikihalde İtalyan tayyare kuvvetleri gayet büyük faaliyetler göstermekte, üs noktalarından çok uzaklara kadar keşifler yapmakta ve şimal cephesinde Habeş kıtalarını bombardımana devam etmektedirler.

HABEŞLERİN ELE GEÇİRDİKLERİ

Addis - Ababa, 15 (A.A.) — Reuter Ajansı muhabirinden:

Bir Habeş kaynağından bildirildiğine göre geçenlerde Tembien mıntakasında görülmüş olan Ras Seyyumun kuvvetlerinin Geralta noktasında Tigre cephesini geçerek bir İtalyan müfrezesini yakalamış ve İtalyanlardan 66 kişiyi telef ve birkaç mitralyöz ile birçok fişek, katır ve iaşe mevadı zaptetmişlerdir.

Habeşlerden altı kişinin telef ve dokuz kişinin yaralanmış olduğu söylenmektedir.

İtalyan uçakları, dün yeniden Takaze nehrinin cenubuna on mil kadar mesafede bulunan Amba - Briguton'u bombardıman etmişlerdir.

HABEŞLERDEN İTALYANLARA, İTALYANLARDAN HABEŞLERE KAÇAN KUMANDAN

Addis - Ababa, 15 (A.A.) — Reuter Ajansı muhabirinden:

Resmî bir Habeş kaynağına göre Ras Guksa ile birlikte Eritrede İtalyanlara mutavaat etmiş olan Blatatesgay ismindeki Habeş-

(Sonu Sa. 5 Sü 2)

Afgan Hariciye Veziri

Misafirimiz Serdar Muhammed Han bugün Avrupaya gidiyor

Serdar Muhammed Han müzeyi gezerken

Şehrimizde bulunan yüksek misafirimiz Efgan Hariciye Veziri Ekselâns Serdar Feyzi Muhammed Han, dün öğle yemeğini Tokatlıyan otelinde yemiş, şehrimizde bir dolaşma yapmış, tarihî yerleri görmüştür.

Yüksek misafirimiz, bugün Avrupaya hareket edecektir.

Balkan Iktisat Konseyi

Hasan Sakanın başkanlığındaki heyetimiz dün Romanyaya gitti

Bükreşe giden heyetimiz vapurda.

Balkan andlaşması iktisad konseyinin Bükreşteki toplantısına iştirâk edecek olan Türk mürahhas heyeti dün "Daçyan,, vapurile Köstenceye hareket etmiştir.

Heyet sekiz kişiliktir. Ve kamutay asbaşkanı Bay Hasan Sakanın başkanlığı altındadır. Bir hafta sonra döneceklerdir. Konsey toplantısına, usul üzre konseyin toplandığı memleketin delegeleri, yani Romen delegesi başkanlık edecektir.

Borsada bir oyun

ünifiyetürk fiatleri niçin düştü?

Bir iki gündenberi kambiyo borsasında ünitürk fiatlerinde bir düşkünlük görülmektedir.

Borsa acentaları evvelki gün, Paristen Ünitürk üzerine ümit edilmeyecek derecede düşkün fiatler almışlardır. Son gelen bir fiate göre Ünitürk 518 franga kadar düşmüştür. Bu düşkünlük hakkında alâkadarlar şunları anlatıyor:

Pariste çıkan 11 tarihli Enformasyon gazetesinde, Türkiye borçlarına dair garip bir haber çıkmıştır. Bu habere göre, Türkiyenin borçlarını dövizle değil, mal vermek suretiyle ödeyeceği yazılmaktadır. Ünitürk fiatleri Paris borsasında bu haberden müteessir olarak düşmüştür.

Bu düşkünlük üzerine İstanbul borsasında da Ünitürk fiatleri düşmüştür. Birinci tertip Ünitürk fiati 22 liraya kadar düşmüştür.

Borsacılar, bu haber hakkında resmî makamlardan tahkikat yapmışlardır. Alınan malûmata göre bu haberin ciddî olmadığı anlaşılmıştır. *(Sonu Sa. 4 Sü. 5)*

Yeni bir kanal

Akdenizle Kızıldenizi bir kere daha bağlıyacak

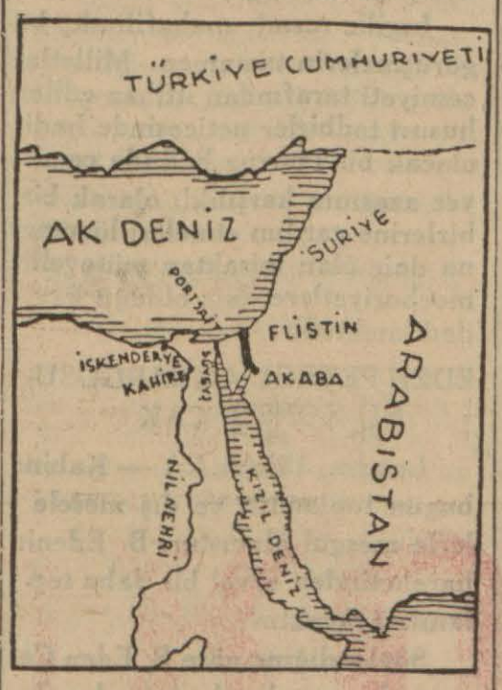

Yapılması düşünülen kanalın yeri

(Yazısı ikinci sayıfada beşinci sütunumuzdadır.)

ilim ve edebiyat adamlarına soruyoruz

Seçme eserlere mükâfat!

Kitap yazmak şiir söylemek gibi oldu: Şiire para verilmediği gibi kitap da para kazanmıyor!

Kültür Bakanlığının her yıl on iki ilim ve san'at eserine beşer yüz lira mükâfat vereceğini yazmış, bu mevzu etrafında bir anket açmıştık.

Anketimize devam ediyoruz. Doktor Bay Mazhar Osman Uzman fikirlerini şöyle anlatmıştır:

— Bir çok müellifler eserlerinin masrafını çıkaramamaktadırlar. Kitap yazmak gitgide "şiir,, söylemek gibi oluyor: Şiire para vermedikleri gibi, kitap da para kazanmıyor!. Kültür Bakanlığının mükâfatı, hem müellifleri teşvik eder. Bu suretle hem de kitap satışı artar. Birçok kitaplar okka ile satılmaktadır. Onun için bir esere beş yüz lira mükâfat vermek büyük yardımdır.

Yalnız eserleri kıymetlendirecek olanlar gelişi güzel bir heyet olmamalıdır.,,

Bay Mazhar Osman, herşeyden önce kitapların çok satışlarını temin için çalışılmak gerekliğini söylemiş, sözlerine şöyle devam etmiştir:

— Kütüphanemde gördüğünüz şu on iki kitap tam 1100 liraya satın alınmıştır. Beherini kırk elli liraya, yüz liraya satın aldığımız kitaplar vardır. Bu kitapların çoğu basış itibarile fevkalâde şeyler değildir. Yalnız bunları alacak adamlar mahduttur. Biz bu kitapları satan kütüphanelere itiraz edecek, pahalı olduğunu söyliyecek olursak, bize şu cevabı vereceklerdir:

— Bunu okuyacak olanlar mahduttur. Halbuki müellifine şu kadar para verdik...

Avrupada her müellif, çıkardığı kitaptan kendi emeğini giderecek para almaktadır. Bizde bu kat'iyyen böyle değildir. En büyük ihtisasla en çok emek ve gayretle çıkarılan yüzlerce sayfalık bir kitaba iki lira çok görülüyor. Neşriyatı yaymak işi memleketimiz için birinci şarttır. Kültür Bakanlığı faydalı neşriyattan bir miktar satış alarak kütüphanelere dağıtsaydı, çok daha yerinde olacaktı. Gerçi mükâfat alan eser bir şöhret alacak, fakat yurdun her tarfına dağıtılacak eserlere kıymeti halk vereceği için bu kıymet hiç şüphe yoktur ki mükâfatın vereceği şhretten üstün olacaktır. Öyle ihtisas eserleri vardır ki yazan o ihtisas şubesinde birinci sınıfı olamamış olduğu halde eserinde, ilmi hakla daha pratik ve kolay bir surette aşılar ve halkı kolay yükseltir. Kültürü halk arasında iyi yaymağı bilen müellif her yerde makbuldür. Vaktile "Halk bize yükselsin!,, denilirdi. Halkı yukarı kaldırmak lâzımdır. Her eser fevkalâde olamaz, fakat yukarda söylediğim noktadan ayrı bir fevkalâdelik taşır.

Bay Mazhar Osman Uzman

Mükâfata lâyık fevkalâde eserlere pek nadir rastlanır. Bunlara ayrıca mükâfat vermek her zaman mümkündür ve yerinde bir hareket olur.

YABANCI POSTA

Bir ışık meselesi

Manheim isminde bir Fransız mühendisi uzun zamandanberi musiki şeflerini meşgul eden bir ziya meselesini halletmiştir. Malûmdur ki, elektrik ziyası altında notaya bakarak müsiki âleti çalan adamların gözleri nota kâğıdı üstünden gelen ziya akisleri ile kamaşır. Notayı okumakta zorluk çeker. Mühendis Manheimin bu zorluğa karşı bulduğu tedbir şudur:

Beyaz kâğıt üzerine siyah mürekkep ile yazılmış notalar yerine siyah zemin üzerine beyaz çizgiler ile yazılmış notalar kullanmak. Bu hususta yapılan ilk tecrübeler çok iyi netice vermiştir. Bu tetbir sayesinde çalğı çalanların rüyet kabiliyetleri artmakta, buna mukabil ziya sarfiyatı azalmakta dır. Bu suretle bir taşla iki kuş vuruluyor demektir.

Kayıp şemsiye

Fransada 1935 senesine ait istatistikler arasında kaybolan eşya rakamları da vardır. Bu rakamlara göre muhtelif cinsten kaybolan eşya arasında rekor bu sene yine şemsiyede kalmaktadır. Fransada geçen bir yıl içinde (33,000) şemsiye kaybolmuştur. Bunlardan yalnız (4,000) danesi sahipleri tarafından aranmıştır.

Butce kelimesi, aslı

Fransızca (Budget) kelimesini biz Türkler (Butce) şeklinde kullanıyoruz. Fransızlar bu kelimenin dillerine nasıl girdiğini tetkik etmişler. Bu tetkikata göre (Budget) kelimesinin aslı İngilizce (Bougette). kelimesinden geliyormuş; bu kelime İngilizce (Valiz) mânâsına kullanılır. İngiliz avam kamarasında meclise ait evrak birderi torba demek olan kelimeyi bozarak bunu (Butçe) mefhumuna vermişlerdir. Fransada (Budget) kelimesi iptida 1789 da kullanılmıştır.

Kısa Harici Haberler

* Papanın bronşitten hasta bulunduğuna dair olan haber Romadan tekzip ediliyor.

* Rhin . Vestifalya havzasında bir maden ocağında bir grizo iştiğali olmuş; üç maden amelesi ölmüştür.

* Hâkim Warran Davis, Hauptmann ın muvakkaten serbest bırakılması için avukatları tarafından vaki talebi reddetmiştir.

Nevyorktan bildirildiğine göre "Deniz albayı Paris,, adındaki deniz uçağı Florida'ya varmıştır.

* Bir uçak Napoli yakinindeki Kapo diçini tayyare meydanı üzerinde düşmüştür. Pilot ile bir arkadaşı ankaz altında ölü olarak bulunmuştur.

* Lâheyden yazılıyor:

Hükûmetin yakında yüzde dört faizli 100 milyon florinlik yeni bir istikraz çıkaracağı bildirilmektedir.

* 1935 ve 1934 kânunuevvel ayları içindeki İngiliz . İtalyan tecimi hakkında neşredilen cetvel mühim bir değişikliği ortaya koymaktadır.

1935 te İtalyaya kömür ihracatı 19.098 ton . 14.001 . İngiliz lirasıdır. 1934 kânunuevvelinde 420,375 ton . 349.073 İngiliz lirasıdır. . 1934 deki 1.272 tona mukabil yalnız altı ton çelik sevkedilmiştir.

Şimdiki istihsalât 12.220 İngiliz lirasına mukabil 181 sterline ve ham kauçuk ihracatı sıfıra inmiştir.

* Napoliden bildiriliyor:

Britanya imparatorluğu müdafaa komitesinin daveti üzerine kenia müstemlekesinin müdafaası meselesi yeni bir tetkika tabi tutulacaktır.

* Londradan Penzance'e giden bir seyyah treni, Schrivenham . Wiltshire yakininde bir marşandiz trenine çarpmıştır. Her iki tren, yoldan çıkmıştır. On üç yaralı vardır.

* Portekiz hududu üzerinde Saugellede yol inşaatında çalışan bir işçinin, kayaları parçalamak için evinde bulunan 50 kilo barut ateş almış ve işçi, karısı ve beş çocuğu telef olmuşlardır.

* İçinde Kasumigara filosunun hava fırkasına mensup yedi tayyareci bulunan bir motör Tokyonun doğusunda batmıştır. Yüzlerce denizci tarafından yapılan araştırmalar hiç bir netice vermemiştir.

SON HABERLER

Beklenilen oldu!

Japonya Deniz Konferansında son sözünü söyledi ve çekildi

Şimdi Amerika dünyanın en büyük filosunu yapmakta kendini haklı buluyor

Londra, 15 (A.A.) — Deniz konferansının bugünkü toplantısında, Japon delegeleri Nagano, Bay Monsellin arzusu üzerine Japonyanın silâh beraberliği tezini anlatmış, umumî tonilâtoların tahdidi ile zırhlı, kruvazör ve tayyare gemisi gibi tecavüz silâhlarının esaslı bir tarzda azaltılmasını istemiştir.

Diğer delegeler silâh beraberliğine hemen hemen müttefikan itiraz etmişlerdir. Bunun üzerine Japon delegesi Japonyanın resmen konferanstan çekildiğini tebliğ etmiştir. Konferans yarına talik olunmuştur. Yarınki toplantıda Japonya bulunmıyacaktır. İçtimadan sonra Japon heyeti murahhasası şu tebliği neşretmiştir:

"Surasını kaydetmek isteriz ki, konferanstan çekilmekle beraber silâh yarışına girişmek arzusundan çok uzağız. Diğer bütün devletlerle en iyi münasebetlerde bulunarak eskisi gibi dünya sulhü davasına hizmete çalışmaya katiyen azmetmiş bulunuyoruz.,,

JAPONYAYA GÖRE...

Tokyo, 15 (A.A.) — Dış Bakanlığı adına söz söylemeğe salâhiyettar olan zat, Japon delegasyonu Londradan ayrıldıktan sonra, Tokyo hükûmetinin, deniz konferansına bitmiş nazariyle bakacağını bildirmiştir.

İlerde vukuu mümkün müzakereler, hükümleri normal vadelerinde hitama erecek olan Vaşington ve Londra andlaşmalarının mukaveleleri haricinde cereyan edecektir.

AMERİKANIN VAZİYETİ

Londra, 15 (A.A.) — Daily Telegraph, yazıyor:

Japonyanın deniz konferansından çekilmek için vermiş olduğu karar, Büyük Okyanosta yeni bir takım ihtimallere yol açabilir. Şayet Amerika, yeni üssübahriler ihdası plânını tatbik mevkiine koymağa karar verecek olursa İngiltere, Büyük Okyanostaki sevkülceyş vaziyetini tahkim etmek mecburiyetinde kalacak ve bilhassa Kongkong'un müdafaası sistemini iade edecektir.

Japonyanın itilâfgrizane hareketi, son zamanlarda mevzuu bahsolan ve Amerikaya dünyanın şimdiye kadar görmemiş olduğu en büyük filoya malik olmasını temin edecek bulunan Amerikan projesinin tahakkukunu çekinilmesi gayri kabil bir hale getirecektir.

JAPONYA ALEYHİNDE BİRLEŞMEKTEN ÇEKİNMELİ

Paris, 15 (A.A.) — Deniz konferansının suya düşeceğine muhakkak nazariyle bakılmaktadır. Hiç kimse, Japonların hareket tarzlarında her hangi bir değişiklik yapacaklarına ihtimal vermemektedir.

Gazeteler, esas itibariyle bir sürpriz teşkil etmiyeceğine kani bulundukları bu akamete teessüf etmektedir.

Oeuvre gazetesi yazıyor:

"Deniz konferansının suya düşmesinin sebebi İngilizler, Amerikalılar ve Japonlar arasındaki rekabetlerdir. Esasen bu akametin vukuundan şüphe edilmiyordu.

Bu akametin âcil neticesi, deniz teslihatı sahasında tekrar barışa çıkmak olacak ve bu da hiç kimseyi tatmin etmiyecek olan bir hâdise teşkil edecektir.,,

Echo de Paris'den:

"İngilizlerle Amerikalılar, Japonyanın konferanstan çekilmesi veya alelâde bir müşahit bırakması takdirinde bile, konferansın işlerine devam etmesi icabedeceği mütaleasındadırlar. Ve boşluğu doldurmak için Almanya ile Sovyet Rusyayı çağırmak fikrinde bulunmaktadırlar. Ancak bu iki devletin sahneye girmeleri ile bir takım ihtilâtlar çıkabilir. En iyisi dört devletin Japonya aleyhine birleşmek gibi bir manzara arzedecek olan bir vaziyet almaktan çekinerek kemiyet bakımından teslihatı tahdid etmek imkânlarını tetkik etmelidir. Ve İngiliz projesi ile Amerikan projesinin uzlaştırma imkânı görüldüğü takdirde bir proje tanzimi kabil olacak ve proje bütün devletlerin imzasına arzedilebilecektir.,,

Madam Tabouis, Övre gazetesinde yazıyor:

"Fransız [illegible]eleri bugün Japonyanın [illegible]et teklifi üzerine söz söylemeğe davet edilecekler dir. Bizim almış olduğumuz malûmata göre Fransız tezi şu suretle hülâsa edebilecektir:

"Fransa, esas itibarile muadelet prensibine muhalif değildir. Fakat bu prensip, deniz konferansının çerçevesi dışına çıkan bir takım mülâhazalara yol açmaktadır ve amelî bir neticeye varmak imkânını göstermektedir. Binnetice Fransız delegeleri, rey vermekten istinkâf edeceklerdir.,,

Yeni bir kanal

Akdenizle Kızıldenizi bağlıyacak

Avrupa ile Hindistan ve Uzak Şark arasındaki deniz yolunu pek kısaltan Süveyş kanalının ehemmiyeti herkesçe bellidir.

İtalyan — Habeş harbi kanalın bu ehemmiyetini arttırmıştır. Bu yolun, her vakit İngiliz kontrolünde bulunulması Britanya politikasının esasıdır. Fakat, Süveyş şirketinin Fransız olması ve kanal arazisinin Mısır ülkesinden sayılması son zamanlarda İngilizleri düşündürmeğe başlamıştır. Milli cereyan gün geçtikçe ilerlemekte olduğundan Mısırın yakında, istiklâl ve hâkimiyetini elde etmesi pek muhtemeldir. Bu imkân, İngilizleri şimdiden, Hindistan yolunun emniyeti için bazı tedbirler almağa sevketmiştir.

Bu maksatla, Akdenizle Akabe arasında, Süveyş kanalına müvazi olarak ikinci bir kanalın açılması, Londrada ciddiyetle münakaşa olunmağa başlamıştır. Bu kanal tamamen Filistin arazisinden geçmekte olduğundan İngilizler, bunu hafr zamanında bile serbestçe tahkim etmekte ve donanmaları için üssülhareke olarak kullanmakta serbest olacaklardır.

Bu yeni kanal sayesinde imparatorluk yolu daha emniyette olacağı gibi Süveyş kanalını da nüfuzu ve hâkimiyeti altına alabilecektir. Teknik vasıtaların tekemmülü savesinde yeni kanalın çabuk acılacağı Londrada ümit olunmaktadır.

Bununla beraber yeni kanalın açılıp açılmıyacağı bir dereceye kadar İngiliz — Mısır münasebetlerinin alacağı şekle bağlıdır. Eğer Akabe kanalı nakıkaten açılacak olursa Süveyşin ehemmiyeti hemen hiç kalmıyacaktır.

İngilterenin en mühim meselesi

Ordusunu lâzım olduğu şekilde kuvvetlendirmekmiş!

Cenevre konseyi ayın yirmisinde toplanmıyacak mı?

Petrola ambargo konulacağı hiç ümit ulunmıyor

Londra, 15 (A.A.) — Kabinenin bugünkü toplantısında B. Baldvin evvelki gün ve dün toplanan müdafaa komitesinin mesaisi hakkında izahat vermiştir.

Bundan sonra, kabine zecrî tedbirlerin petrol ambargosiyle genişletilmesi hakkındaki zorluklarla iştigal etmiştir. Malûmdur ki, İngiltere ile diğer devletler geçen teşrinisanide bu teklifi, bu zecrî tedbiri kat'î olarak müessir kılabilmek aşrtiyle kabul etmişlerdir. Kat'î bir karar ancak eksperlerle Milletler cemiyeti azası bu hususstaki mütalealarını bildirdikten sonra verilebilecektir.

İNGİLTERENİN EN MÜİHM MESELESİ

Londra, 15 (A.A.) — Avam ve Lordlar kamarası 4 şubatta tekrar toplanacaklardır. Parlâmentonun mesaisi oldukça çetin olacaktır. En mühim mesele, imparatorluğun dış siyasasına uydurulması icabeden üç ordunun mevcut noksanlarını tamamlamak meselesi olacaktır.

Londra, 15 (A.A.) — İngiliz ve Fransız erkânı harbiyeleri arasındaki görüşmelerin Lokarno muahedesini ihlâl ettiği hakkında Almanya tarafından hiçbir teşebbüs yapılmış değildir.

İngiliz resmî mahafilinde, bu görüşmelerin tamamen Milletler cemiyeti tarafından ittihaz edilen hususî tedbirler neticesinde hadis olacak bir taarruz halinde cemiyet azasının karşılıklı olarak birbirlerine yardım etmeleri lüzumuna dair olan misaktan mütevellit mecburiyetlere dair olduğu kaydedilmektedir.

EDEN PETROL AMBARGOSUNU KONUŞACAK

Londra, 15, (A.A.) — Kabine bugün toplanmış ve dış meselelerle meşgul olmuştur. B. Edenin hareketinden evvel bir daha toplanılmayacaktır.

Söylendiğine göre B. Eden Cenevrede yapılacak müzakereler sırasında petrol ambargosu meselesinin teknik cihetlerini tenvir için talimat almıştır.

Evening Standar gazetesine göre B. Eden İngiltereyi ne bir taraf ne de öteki taraf lehine taahhüt altına sokmayacak ve her hangi bir katî beyanatta bulunmadan evvel kabine ile temas edecektir.

Diğer taraftan millî müdafaa meclisi de Baldvinin başkanlığında tekrar toplanmıştır. Evvelki toplantılardakinin hilafına olarak deniz ve hava şefleri ve dış bakanlığının daimî sekreteri bu toplantıda bulunmamışlardır.

PETROL AMBARGOSU ZOR BİR MESELE

Londra, 15, (A.A.) — Kabine bugünkü toplantısında bilhassa petrol ambargosu meselesinin tetkik etmiştir. Bakanlar her şeyden evvel petrol istihsal eden memleketlerin - Meksika ve Venezuela - bu mesele hakkındaki nasıl bir hattı hareket ittihaz edeceklerini bilmek arzusundadırlar. Bakanların kanaatine göre petrol ambargosu hakkında hemen bir karar ittihazına imkân yoktur. Çünkü bunun yürüyebileceğini bugün hiç kimse kestiremez.

CENEVRE NE ZMAN TOPLANACAK?

Paris, 15 (A.A.) — Havas Ajansından:

Cenevreye giderken Parise uğramış olan B. de Vasconcellos B. Laval ile görüşmüştür.

İki devlet adamı, milletler cemiyeti konseyi toplantısının arifesi olan bugünde İtalyan — Habeş ihtilâfını gözden geçirmişlerdir

Bay Vasconcellos'un bu ayın yirmisinde on sekizler komitesini toplamağa çağırmağa karar vermiş olduğuna delâlet eder hiçbir şey yoktur.

Zannolunduğuna göre, gerek on sekizler ve gerek on üçler komitelerinin içtimaını — İtalya müstesna olmak üzere — Milletler cemiyeti konseyi azaları bu komitelerin reisleri ile uzlaşarak kararlaştıracaklardır.

İNGİLİZ KABİNESİ NE KARAR VERECEK?

Londra, 15 (A.A.) — Sabah gazeteleri, ekseriyet itibariyle, kabinenin bugünkü toplantısında İtalyan — Habeş meselesi üzerinde katî bir karar almıyacağı fikrindedirler.

Daily Telegraph, hükûmet mahafilinin petrola ambargo konmasını bir müddet için tehire müteymayil olduğunu söyliyor.

(Bu yazının sonu ve son haberlerin devamı yedinci sayfamızdadır.)

işaretler

Yalan ve gerçek sevgisi

— Yalanı mı daha çok severiz, doğruyu mu?

Bu suale birden cevap vermek kolay değildir. Doğruyu seviyorum demek kolaydır. Fakat doğruyu sevmek, her zaman güç bir iştir. Hakikat her zaman güzel değildir. Hakikatin şirinleşmesi güçtür. Hem gerçek, hem güzel olan şey orta seviyede bir adam için denebilir ki, mümkün değildir.

Güzel ile gerçeği bir safta görebilen insanı ancak yüksek tefekkür zümresi arasında bulabiliriz.

Yalanı sevmiyorum demek kolaydır, bu sofuluğun cakasını sırtında bir üniforma gibi taşır. Fakat insanın içi ihtiraslarla dolup boşaldıkça, insanın itiyatlarından kurtulup yeni âlemlere çıkmak emeli başında bir fırtına gibi dolaştıkça insanın dudakları aklına değil, kalbindekinin oparlörü olacaktır.

Akıl ve zekâ insanın ihtirasları önünde bir gardiyan gibi dikilseler bile dudaklar derinlerden gelen arzulara tabi olacaklar, konuşacaklar, insanların gözleri sussa bile dudakları hayal ikliminin yemişlerini kıpırdanarak tadacak, ve lezzetini, kokusunu başkalarına hissettirecektir. Yalan, içinde olmadığımız bir halin hayalini yaşamaktır. Bir gün belki de yalanın bir tez olarak müdafaa edildiğini görebiliriz, derler ki:

" — İnsan idealini söyliyemezmi, ben de idealimi anlatıyorum. İdealin anlatmaları duyduğumun misalidir. Dekart "Düşünüyorum, o halde varım,, demişti. Hakikatin tefekkür olduğuna kanidi. Ben:

— Yalan söylüyorum, o halde varım!

Diyebilirim. Varlık ihtiraslardan mürekkeptir. İhtiraslarımın ifadesi olan yalan değişmek, daha başka olmak istiyen insanın atan bir nabız gibi hayat alâmetidir.

* * *

İnsan hakikati seviyorum, dediği dakikada onu sevmez.

Yalanı seviyorum diye açıkça itirafta bulunmayı pek mükellef ve pek resmi bir salonda çırılçıplak herkesin huzuruna çıkmış gibi ayıp telâkki eder.

Günlerimiz; hakikatle yalanın biribirine el verdiği alaca karanlıkta kâh geceyi, kâh gündüzü andıran belirsiz bir loşluk içinde geçer.

* * *

İnsanlara sorup cevap alamayız, fakat onların okudukları şeylere dikkat edersek alacağımız cevap biraz daha aydınlanır.

Dikkat ediniz insanların okudukları gazetelere. Gazetede iki şey ararlar

Kendilerinin olmak istediğini, yahut başkaları için düşündükleri şeyleri anlatan yazılara. Meselâ bir münakaşada sevmediğiniz adamın yere batırıldığını görürseniz o sizi memnun eder. Yahut Şikago Tribün'ün yaptığı gibi kendi hayatınızı alâkadar etmiyen dünya meselelerine ait fanteziler...

Fakat bir gazetede aranan şey bundan ibaret değildir.

Meselâ, numaranıza Tayyare piyangosunun çıktığını haber veren bir gazete memnun eder. Fakat tayyare gişesinde size: "Vah, vah. Yazık olmuş, gazete yanlış yazmış,, deseler derhal küplere binersiniz. Derhal hakikat âşıkı olursunuz. Şu halde, gündelik hayatımıza ait işlerde hakikati tercih ediyoruz.

* * *

Okuyucular ne kadar çok hayata bağlı iseler gündelik hayatlarını alâkadar eden meselelerde o kadar ciddî davranırlar.

Meselâ okuyucularının elinde esham ve tahvilât bulunmıyan bir gazete için borsa işleri ehemmiyetli değildir. Fakat karileri malî işlerle meşğul olan gazetelerde ise borsa cetveli birinci plâna geçer ve bu cetvelde bir virgül hatası tahammül edilmez bir kabahat sayılabilir.

Sadri Ertem

ŞEHİRDE

Faizle para veren müesseseler

Yüzde 12 den fazla faiz vermiş olanlara paraları iade edilecek

Belediye, faizle para veren 58 müessesenin ismini ve yüzde on ikiden fazla faiz alan bu müesseselerden para almış olanların belediyeye baş vurmalarını ilân etmiştir.

Faizle geçinen müesseseler hakkındaki kanun mucibince yüzde on ikiden fazla faizlerin yüzde yetmiş beşi belediyeye ait olacak yirmi beşi de sahibine iade edilecektir.

Belediye bunu ilân etmektedir. Biray zarfında müracaat etmiyenler haklarını kaybetmiş olacaklardır.

Resmi memurdan halk kaçıyor mu?

Belediye zabıtası sivil memur almayı düşünüyor

Belediye zabıtasının bütün maddeleri, memur noksanlığı yüzünden tatbik edilememektedir.

Yeni sene bütçesinde bu husus ehemmiyetle gözönüne alınmış, alâkadar büro tarafından belediye zabıtası kadrosuna yeniden 100 memur alınması teklif edilmiştir. Bu memurlardan bazıları sivil olarak vazife göreceklerdir.

Birçok esnafın resmî memurları görünce kabahatlerini örttükleri veya kaçtıkları görülmüştür. Bunun bir bütçe meselesidir. Bu kadarı mümkün olmasa bile bu seneki kadro oldukça genişletilecektir.

Yeni vilâyetlerimize kimler vali olacak

Yeniden beş vilâyet kurulmasına dair hazırlanan kanun meriyet mevkiine girdiği için, İç Bakanlığı bu vilâyetlere dair icabeden hazırlıklara başlamıştır.

Yeni vilâyetler valiler tayin edilinceye kadar muhtelif kaymakamlar tarafından vekâleten idare edileceklerdir.

Şimdilik Bitlis valiliğine seferberlik şubesi direktörü Fehminin, Hâkkâri valiliğine Van vali muavini Mithat Kemalin, Çoruh valiliğine mülkiye müfettişi Orhan Saimin, Bingöl valiliğine emniyet işleri genel direktör muavini Feyyazın tayini muhtemeldir. İç Bakanlığı diğer taraftan yeni vilâyetlere tayin edilecek emniyet, nüfus ve hususî idareler direktörlerinin de tayinile meşgul olmaktadır.

Dışbakanımız

Rüştü Aras Ankaradan geldi, Cenevreye gidecek

Cenevrede ayın yirmisinde yapılacak Milletler cemiyeti konseyi toplantısına iştirak edecek olan Dış Bakanımız Bay Tevfik Rüştü Aras, bugün Ankaradan şehrimize gelmiş bulunacaktır.

Mezunen Ankarada bulunan Bern elçimiz ve Milletler cemiyeti delegemiz Bay Cemal Hüsnü de Ankaradan gelmiştir.

Bir ihtimale göre, Bay Cemal Hüsnü, Dış Bakanımızla birlikte İsviçreye gidecektir.

Polis haberleri:

Neden ölmüş?

Emine kadının ölüm sebebi henüz anlaşılamadı

Fatihte Kırçeşme mahallesinde Şeyh Şükrünün 31 numaralı evinde oturan seyyar satıcı Vanlı Necatinin karısı 45 yaşında Emine evvelki gece evinden habersizce dışarı çıkmış, sokakta dolaşırken yere düşüp çırpınmağa başlamıştır.

Saat dörtbuçuğa doğru sokaktan geçen bekçiler kadını yerde bulunca Fatih merkezine götürmüşlerdir. Nöbetçi belediye doktoru kadını muayene etmiş, deli olduğunu anlayınca bir otomobille tıbbı adliye götürülmesini söylemiştir.

Emine sabaha karşı otomobille tıbbı adliye götürülürken ölmüştür. Cesedi Morga kaldırılmıştır. Kadının neden öldüğü tesbit edilecektir.

PARAYI ALDIĞI GİBİ — Karabiga otelinde oturan ve Çorumda manifatura tüccari olduğunu söyliyen Ömer isminde birisi Mercanda bakır tüccarı Abdinin mağazasına girmiş, bir hayli mal ayırtmış sonra:

— Yanımda bin liralık var, Bozduramadım. Otuz lira verin de yarın hesaplaşırız demiştir. Mağaza sahibi parayı verince cebine atmış, kaçmıya başlamıştır. Arkasından yetişenler tarafından tutulan Ömer polise teslim edilmiştir.

BACAĞINDAN YARALADI — Tarlabaşında oturan Marko ile Altınbakkalda oturan Ahmet kavga etmişlerdir. Ahmet çakı ile Markoyu sol bacağından yaralamıştır.

OTOMOBİL ÇARPTI — Küçük Mustafapaşada oturan 11 yaşında Şevkete 1298 numaralı otomobil çarpmış, yaralamıştır.

Baba Mahmudu öldüren Kürt Mehmedin duruşması

Baba Mahmut denilen birisini öldürmekten suçlu Kürt Mehmedin duruşması, İstanbul ağırceza hakyerinde dün yapılmıştır. Davaya, evvelce verilen karar yargutayca bozulmuş olarak bakılıyor. Duruşma, tetkik için başka güne bırakılmıştır.

Kış sporlarına gidecek atletlerimiz

Dağcılık klübünden Vedat Abut, Ekrem, Hikmetin Almanyadaki olimpiyadlara giderek kış sporlarında müşahit sıfatile bulunmaları kararlaşmıştır.

Bunlar önümüzdeki cumartesi günü hareket edeceklerdir.

Hüseyin Rauf Ankaradan döndü

Bir müddet evvel Ankaraya gitmiş olan eski başvekil Bay Hüseyin Rauf dün sabah şehrimize dönmüştür.

Bir gasp davasının şimdiki safhası!

Suçlular evvelce dövülmüş mü? Hakyeri tahkik ediyor

Mevkuf Sadık oğlu Cemalle gayrimevkuf Cavit, Osman, Ferruh aleyhlerindeki bir davanın duruşmasına, İstanbul ağırceza hakyerinde devam edilmiştir.

Dava, bir gasp davasıdır. Müşteki yerinde Kasımla Mehmet bulunuyorlar. Duruşmanın şimdiki safhasında, bazı cihetler tahkik olunmaktadır. Bu arada suçluların bir iddiası etrafında da araştırma yapılıyor. Hazırlık tahkikatı sırasında dövüldüklerine dair şikâyetleri üzerine yapılan tahkikat neticesinin tesbiti safhasında bulunan duruşma, başka bir güne kalmıştır.

Sınıf geçmek istiyen talebe

Kanaat notu olarak en az kaç almalı

Kültür Bakanlığı tarafından hazırlanan yeni imtihan talimatnamesi hakkında öğretmenelr düşüncelerini Bakanlığa bildirmişlerdir. Gönderilen cevaplar Bakanlık imtihan talimatnamesi hazırlama komisyonu tarafından gözden geçirilecektir.

Öğretmenlerden çoğunun gönderdiği cevaplar kanaat notu etrafında tebarüz etmektedir.

Öğretmenler birinci ve ikinci yazılı yoklamalarda iyi not alan bir talebenin ikinci kanaat notundan sonra yıl sonuna kadar derslerini ihmal edeceği kanaatindedirler.

Meselâ birinci yazılı yoklamada 8 numara alan ve ikinci yazılı yoklamada 9 numara alan bir talebe kanaat notundan sıfır da alsa geçecektir. Çünkü birinci yazılı yoklamada alınan not 8 ikinci yazılı yoklamada alınan not iki ile darbedildiği vakit birinci not ile ikinci notun mecmuu 26 edecektir. Bu da bese taksim edilirse 5 numara düşecek ve bu numaralarla talebe kolayca sınıf geçecektir. Halbuki ihtihan talimatnamesine kanaat notu için azamî bir had konulmalıdır. Meselâ kanaat notunda 3 veya 4 üncü bir numara alamıyan talebe sınıf geçmelidir, denilmektedir.

Bu durumun Bakanlık tarafından tetkik edilmesi lâzımdır.

Yatı okulunda

İstanbul Kültür direktörü Bay Tevfik şehrimiz Dumlupınar yatı okuluna giderek okul ders ve idarî durumunu yakından teftiş etmiştir.

Peyami Safa mahkûm oldu

Muharrir Ercüment Ekremin muharrir Peyami Safa alyehine açtığı yazı ile hakaret davası neticelenmiştir. Peyami Safa altı ay hapsa, 100 lira para cezasına ve 300 lira da tazminat vermeğe mahkûm edilmiştir.

Peyami Safa, eski şehreminlerinden Rıdvan Paşadan bahseden bir yazısında Rıdvan Paşanın fena bir adam olduğunu söylemiş, Rıdvan Paşanın damadı olan Ercüment Ekrem hayli zaman önce ölmüş olan kayınpederinin hatırasına tecavüz mahiyetinde saydığı bu yazıdan dolayı bu davayı açmıştı.

Gezintiler

Londrada mıyız?

Derler ki, sisli sabahlar, iyi günün müjdecileridir. Öyle amma, galiba her sis için bu hüküm doğru olmıyacak. Çünkü bu kış İstanbulda günler, alaca karanlık içinde geçiyor. Bütün burunlar nezleli; göğüsler tıkanık, bir sokakta yüz adım yürümek, paltolar, şapkalar üstünde kırağılı bir nemlik bırakıyor.

Nerede eski sisler!... Onlar, yeşil dağlar, arguvanlar üstünde duvak gibi, tül gibi titriyen şeylerdi. Göze hoş görünür, sağlığa dokunmaz, yol kesmez, vapur durdurmaz, arabaları dokuşturmazdı.

Şimdi bunların hepsi birden oluyor. Her sabah gözüm pencerede. Camları kefenlenmiş görünce, işe gitmenin güçlüğü, içimi sızlatıyor. Öğle yemeğini kaldırıp otomobile binmek gerek. Artık başkalarının haklarını ve içimizdeki insanlık duygularını çiğnemeye katlanmadan tramvaylara binilemiyor. Üstepazarlık, bir de cambaz olmak gerek.

İster istemez paraya kıyıyor, öfkemizi kesemizden alıyoruz.

Hele siz günleri, bütün vapurcular da arabalara saldırınca, büsbütün yaya kalıyoruz. Şu tersliğe bakın ki böyle zamanlarda şoförler de insafsızlaşıyorlar. Her vakit on kuruşa adam kandırmağa çalışırlarken, şimdi uzaktan, kabarık ve tok bakıyorlar. Polisler emir kulu. Asılanları indiriyorlar, kapıları kapatıyorlar, inadına bekleme yerleri doluyor, taşıyor, canlı bir duvar gibi yol boyunca uzanıp gidiyor.

Şarda bu karışıklığı yapan işte şu maskara sistir. Tevekkeli şair, "Beyaz karanlık,, dememiş!.. Deniz tarafından gelen acı düdük seslerini dinliyerek bekleme rekoru kırıyoruz.

Bilmem siz de dikkat ediyor musunuz. İstanbulda, yaradılıştan gelen her şey, önüne durulmaz bir felâket halini alıyor. Sürekli bir yağmur yolları deşer, kaldırımları söker, meydanları göl yapar.

"Karşıya geçmek için köprü ararken âkil,,

"Aştı çoktan dereyi baldırı çıplak mecnun,,

Der, paçaları sıvarız.

Uzunca kar yağsa, tramvaylar durur, otomobiller saplanır, yollar tıkanır, İstanbul bir ortaçağ kasabasına döner. Bunlar ne ise, gene keskin, sert şeyler. Ya şu yumuşak sisin marifetlerine ne dersiniz? Yere bakan, yürek yakan mı!.. Bir gün sinemada Londrayı, yok yok Londrayı değil, Londradaki sisi görmüştüm. Kaç gündür İstanbulun hali bana onu hatırlatıyor. Şarlar arasında da mı imrenme modası hüküm sürüyor!..

S Gezgin

Gülhane müsamereleri

Gülhanenin mutad olan senelik altıncı tıbbi müsameresi bu ayın on yedinci cuma günü, saat 16,30 dan 18,30 a kadar yapılacaktır.

Arzu eden hekimlerin teşrifleri rica olunuyor.

Halkevinde Konferans

Eminönü Halkevinden:

17/1/936 cuma günü saat 17,30 da Evimizin Çağaloğlundaki merkez salonunda Profesör Dr. Osman Şerafettin tarafından (Salgın hastalıklarla savaşma, nüfus çoğaltmasındaki önemi) konulu bir konferans verilecektir. Bu konferans için çağrılık yoktur. Bütün yurttaşlara açıktır.

Ankaradan:

Üçüncü Mıntaka Müfettişi

Ankarada sekiz vilâyet saylavlarına ziyafet ve izahat verdi

Ankara, 15 (Kurun) — Üçüncü mıntaka müfettişi Bay Tahsin Uzer bugün sekiz vilâyet saylavlarını Anadolu kulübünde öğle yemeğine çağırmış, kendilerine, Doğu illerimizde hükûmetçe yapılacak icraat hakkında izahat vermiştir. Saylavlar müfettişin bu izahatından çok mütehassis olmuşlardır.

Tahsin Uzer yarın (bugün) İstanbula hareket edecek, orada bir hafta kaldıktan sonra vazifesine gidecektir. Tahsin Uzer kışı Trabzonda, yazı Erzurumda geçirecektir.

Nerdeyse ağaçlar çiçek açacak!

Ankara, 15 (Özel) — Memleketin muhtelif yerlerinden gelen haberlerden bu yıl kışın çok hafif geçtiği anlaşılıyor.

Kış mevsiminin ortasında olduğumuz halde haftalardanberi havalar bahardan adeta farkedilmiyor. Orta Anadoluda ağaçların çiçek açmasından korkuluyor Halbuki İzmir taraflarında ağaçlar çiçek açtıktan başka meyva bile vermeğe başlamıştır. Tarlalara ekilen buğdaylar çimlenmiş, sapları boy vermeğe yüz tutmuştur.

Ankara - Diyarbekir hattının yeni seferleri

Ankara, 15 (Kurun) — Ankara — Diyarbekir arasında işlemekte olan yolcu trenlerinin 1 — 2 — 936 tarihinden itibaren Elâzizden Diyarbekire Cuma, Pazar, Çarşamba günleri, Diyarbekirden Elâzize Cumartesi, Pazartesi, Perşembe günleri hareket etmesi kararlaştırılmıştır.

Bir terfi

Ankara, 15 (Kurun) — Jandarma umum kumandanlığı muhasebe müdürü Recai Afşar terfi etmiş, maaşı elli beş liraya çıkarılmıştır.

Tediye emirlerindeki tenkisat

Ankara, 15 (Kurun) — Mülhakata gönderilen tediye emirlerinde şimdiye kadar muhasebelerce tenkis muamelesi yapılmakta idi. Bundan sonra tahakkuk dairelerinin verecekleri müzekkere üzerine tenkis muamelesinin yapılabileceği haber alınmıştır.

Kamutayın

Dünkü toplantısında

Ankara, 15 (A.A.) — Bugün Refet Canıtez'in Başkanlığında yapılan Kamutay toplantısında askerî tıbbiye mektebinden çıkan kimyagerlerle diş hekimlerine verilecek techizat bedeli hakkındaki kanun lâyihasının ikinci müzakeresi yapılarak kabul edilmiş ve 1931 yılı hazine son hesabı hakkında lâyiha da tasvib edilmiştir.

Kamutay cuma günü toplanacaktır.

Düzeltme

Anadolu Ajansından:

Dünkü bültenimizde Afgan Hariciye Vezirinin beyanatında dört komşu devlet arasında yakında imzalanacağı mevzuu bahsolan paktın, Türkiye. İran. Afgan ve Irak hükûmetleri arasında müzakere edildiği yazılacak yerde, sehven Türkiye, İran, Afgan ve Suriye diye yazılmıştır.

Muğla köprüsü Bitmek üzere

Muğla, 15 (A.A.) — Muğla ile Fetiye arasında bulunan büyük Dalaman köprüsünün orta ayaklarının kemerlerinden biri dökülmüş, diğeri de yakında dökülecektir. Kısa bir zamanda gelip geçme temin edilecektir. Gelibolu köprüsünün de yapısı yirmi güne kadar bitecektir. Köyceğiz - Muğla arası bütün su geçit yerleri beton yapılacaktır.

Avusturya Başbakanı

Çekoslovakyada ne konuşacak?

Prağ, 15, (A.A.) — Alman Haber alma bürosundan:

Avusturya Başbakanı B. Şuşingin seyahati yalnız ekonomik müzakerelere değil ayni zamanda 1926 da Brumda aktedilen ademi tecavüz ve hâkem muahedesinin yenileştirilmesi müzakerelerine de vesile olacağını yazıyorlar. Bu antlaşmanın bir dostluk ve hattâ bir karşılıklı yardım paktiyle tamamlanmasına hiç bir mani görülmemektedir.

Irak - İran ihtilâfı

iki hükûmet doğrudan doğruya anlaşmaya çalışıyor

Cenevre, 15, (A.A.) — Irak hükûmeti 1934 ilk kânun tarihinde Milletler Cemiyetine arzetmiş olduğu dileğin, gelecek konsey toplantısının ruznamesinden çıkarılmasını, genel sekreter B. Avenolden rica etmiştir.

Bundan başka , yine Irak hükûmeti, İranla kendi arasındaki ihtilâfların sulhen halli için geçen eylûlde iki tarafa verilmiş olan mühletin de uzatılmasını temin hususunda, B. Avenol'un konsey nezdinde tavassutunu dilemiştir.

Bu dileklerini tevsik için, Irak hükûmeti, İranla doğrudan doğruya cereyan eden müzakerelerin hâlâ devam etmekte olduğğunu ileri sürmüştür.

1934 tarihli dilek, her iki devlet arasındaki hudut ihtilâflarına dairdi.

Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinden Kasımpaşada Divanhane meydanında 21 numaralı dükkânda Tütüncülük yapmakta iken 3/1/936 tarihinde ölen İranlı tütüncü Mehmedin terekesine mahkemece el konmuştur.

İlân gününden başlamak üzere alacak ve vereceklilerin ve sair suretle alâkası bulunanların bir ay mirasçılarının üç ay zarfında Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesine baş vurmaları ve müddetinde baş vurmayanlar hakkında kanun medeninin 561, 569 ıncı maddeleri hükmünün tatbik edileceği ilân olunur.

ŞEHİRDE

Çöp arabalarına yeni bir şekil verilecek

Belediye, çöp arabalarını bundan sonra fıçı şeklinde yapmıya karar vermiştir. Tekerlekler üzerine yatırılmış bir şekilde konulacak olan bu fıçı şeklinde arabaların içine çöpler üst tarafındaki genişçe bir delikten döküleeck, arka taraftaki müteharrik kapak açılmak suretile çöpler boşaltılacaktır.

Şimdi kullanılan arabalar eskidikçe ortadan kaldırılacaktır.

Içbakanlığın yeni bir tamimi

Pek kat'î bir ihtiyaç olmadıkça memleket dışına memur ve murahhas gönderilmemesi, hariçteki işlerin İktısat vekâletinin memurları vasıtasile görülmesi İç işleri Bakanlığından vilâyet ve belediyelere yayım olarak bildirilmiştir.

Sebze hâlinde bir posta şubesi açıldı

Belediye Kerestecilerdeki sebze hâlinde bir posta ve telgraf şubesi tesisini posta baş müdürlüğünden istemişti.

Bu istek yerine getirilmiştir. Bir kaç gündenberi sebze hâlinde ki şube mektup ve telgraf kabul etmektedir.

Fatih Kaymakamı

Dünkü gazetelerden biri Fatih kaymakamı Bay Halûk Nihadın dördüncü genel ispekterlik yanında haricî müşavirliğe tayin edileceğini yazıyordu. Bu haber doğru değildir.

Sinemalarda temizlik

Sıhhat müdürlüğü tarafından iki gündenberi Beyoğlundaki sinemalar dezenfekte edilmektedir.

Dezenfekte, sabahları erken yapılmakta ve ilk seans zamanına kadar kapılar açık durmaktadır. Diğer semtlerdeki sinemalar ve tiyatrolar da dezenfekte edilecektir.

Can kurtaran otomobilleri

Belediye 936 bütçesi ile yeniden iki tane can kurtaran otomobili almak tasavvurundadır. Buna imkân bulunursa otomobillerin biri İstanbul tarafında diğeri Kadıköyde çalıştırılacaktır.

İstanbul Belediyesi
ŞehirTiyatrosu
Bu akşam saat 20 de
HÜLLECİ
Yazan: Reşat Nuri

Naşit — Ertuğrul Sadi
HALİDE
Şehzadebaşı TURAN Tiyatrosunda
Bu gece saat 20,30 da
İsmim 63
Vodvil 3 perde
Telefon: 22127
Her taraf tramvay

Fransız tiyatrosu
HALK OPERETİ
Bu akşam saat 20,30 da
DENİZ HAVASI
Büyük Operet
3 perde 1 tablo
Yazan: Yusuf Sururi. Müzik: Kalo Kapoçelli
Gişe gündüz açıktır. Fiatlar: 35 — 50 — 60 — 75 — 100. Loca: 400 — 300
Telefon: 41819

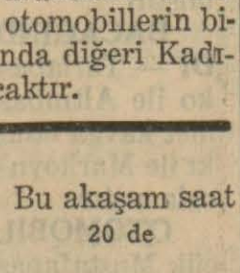

Bayan Melâhat

Tifo aşısından değil, üreden ölmüş

Dün çıkan gazetelerin birinde İstanbul Kız lisesi talebesinden Malâhat isminde bir kızın tifo aşısından öldüğü yazılmıştı. Dün bu mesele etrafında İstanbul Sıhhat işleri direktörü Bay Ali Riza kendisile görüşen bir yazıcımıza şunları söyylemiştir:

"— Bu mesele etrafında doktorlarımızı tahkikata memur ettik. Yapılan tahkikat neticesinde Melâhatın tifo aşısından değil kendisinde uzun zamandan beri bulunan üremi hastalığından öldüğü anlaşılmıştır.

Tifo aşısı, bu okulda biribiri üzerine yapılmış değildir. Birinci aşı ikincikânunda ikinci aşı da 14 ikincikânunda birer hafta ara ile yapılmıştır. Aşı cumartesi günleri yapıldığı için talebe o gün öğleden sonra ve ertesi günü evinde istirahat etmektedir. Nitekim tahkikatımız gösteriyor ki Melâhat dedikleri gibi okulda aşıdan sonra muntazam ve hastalıksız olarak devam etmiştir. Hattâ yılbaşı gecesi de ailesile birlikte eğlenmiştir.

Yılbaşından sonra kendisinde hafif bir kırgınlık görülmüş ve bir akşam hastalığı ziyadeleştiği için ailesi tarafından doktor Bay Hafız Cemal ve Ekrem çağırılmış ve hasta muayene edilmiştir. Hastadan iki defa alınan kandan birinci defasında 1,5 ikinci defasında 2,5 gram üre görülmüş ve ürenin artmasından hasta ölmüştür. Zaten bu çocukta bundan sekiz ay önce de üre hastalığı görülmüş doktorlar tarafından tedavi edilmiştir. Şimdiye kadar şehrimizde 70 bin çocuağ aşı yapılmış fakat hiç birinin ne öldüğü ne de şiddetli surette hastalandığı görülmüştür.,,

KISA HABERLER

* İstanbul kaymakamlıklarından bazıları münhaldir. Bazı kaymakamlıkların da üçüncü ve dördüncü müfettişliklerde vazife alacakları söylenmektedir.

* İnhisarlar idaresi memleket dahil ve haricinde inhisarlara ait satış işlerini idare etmek üzere Uhry isimli bir Fransız mütehassıs getirmiştir.

* İzmir baş müdürlüğüne bağlı Çamaltı tuzlasının tesisatı genişletilmiş ve müstakil bir idare halinde umum müdürlüğe rabtolunmuştur.

* İzmir vali muavinliğine dahiliye vekâleti hukuk işleri müdür muavini Cavit tayin edilmiştir.

* Kıyıların ışıklanması ve işaretlenmesi hususuna dair Lizbonda toplanan konferans kararlarının tastiki için bir kanun lâyihası hazırlanmış ve meclise verilmiştir.

* Aero Ekspresso tayyare postaları direktörü şirket tesisatının hükûmet tarafından alınması işini konuşmak üzere Ankaraya gitmiştir.

*Müzeler idaresi Ayasofya bahçesinde yeni hafriyat yapılmasına lüzum görmemiştir. Bahçe önümüzdeki ay tanzim edilecektir.

* Son günlerde Sarayburnuna Orkinus balığı akını başlamıştır. Her gün elliye yakın Orkinus tutulmaktadır.

* Tiran elçisi Yâkup Kadri yakında şehrimize gelecek; buradan Ankaraya geçtikten sonra, yeni vazifesi olan Prağa gidecektir.

*Yugoslavya matbuatının yazdığına göre Çar ordusuna mensup olup memleketimizden çıkarılacak olan 160 beyaz Rus zabitine Fransa hükûmeti vize vermemiştir.

*Terzi, kumaşçı, şapkacı ve kürkçüler cemiyeti tarafından gelecek cumartesi günü Maksim salonunda bir balo verilecektir.

* Diyarbekirden bildirildiğine göre zabıta bir kaçakçı şebekesi yakalamıştır. Tutulan kumaşların üzerlerinde ki gümrük mühürlerinin sahte olup olmadığı tetkik edilmektedir.

Türk - Çin ticaret muahedesi

Çinin Ankara elçiliği müsteşarı Bay Vang - Pun - Son, şehrimize gelmiştir. Buradan Nankine gidecektir.

Bay Pun Son, Nankinde Türk-Çin ticaret muahedesi meselesile de meşgul olacaktır.

Amerika elçisi Skinner gitti

Müddetini doldurduğu cihetle tekaüt edilen Amerikan büyük elçisi Bay Skinner şehrimizden ayrılmıştır.

Bay Skinner bir müddet Alplarda istirahatten sonra memleketine dönecektir.

Evvelec yazıldığı gibi, yerine Amerikanın Riga elçisi Bay Makmurey gelecektir.

Mısır tabaasının adresleri soruluyor

Mısır konsolosluğu, şehrimizdeki Mısır tebaasına, konsoloslığa adreslerini bildirmelerini ilân etmiştir.

Hukuk Talebe Cemiyeti kongresi

Dün çıkan gazetemizde hukuk fakültesinin Üniversitede bulunan satış şubesinin kapatıldığı ve hukuk fakültesi talebesinin yıllık kongresinin tekrar yapılacağı hakkında cemiyet mensupları tarafından gazetemize verilmiş bir haber vardı, hukuk fakültesi talebe cemiyeti başkanı tarafından bu münasebetle gönderilen mektupta satış şubesinin seddedilmediği, devriteslim dolayısile satışın durdurulmuş olduğu; kongrenin de nizam ve kanuna uygun olarak vilâyet ve zabıtaca ikmal edildiği bildirilmektedir.

D. grupu Ankarada

Şubatın birinci günü D. grupu Ankara sergi evinde büyük bir resim sergisi açacaktır. Sergide yüz elli parçadan fazla yağlıboya suluboya , tablo ile desen ve heykel teşhir edilecektir.

Sergi on gün müddetle umuma parasız açık bulundurulacak ve açılma günü grup san'atkârlarından biri radyo ile her taraftan dinlenecek olan bir konferans verecektir.

Borsada bir oyun

(Üstyanı 1 incide)

Enformasyon gazetesi, alacaklıların dayandığı malî bir grupun fikirlerini neşreder. Zaman zaman Türkiye borçları ve Türkiye maliyesi hakkında bu gazetede yalan haberlere tesadüf edilir. Bu itibarla borsa acentaları bu haberin ciddî olmadığına kanaat getirmişlerdir.

Ünitürk fiatlerinin düşkünlüğü Anadolu demiryolları aksiyonları üzerine de tesir etmiştir. Evvelki gün Anadolu demiryolları aksiyonları 40 liraya kadar düşmüştür. Fakat bu haberin yalandan ibaret olduğu anlaşıldığı için, fiatlerde gene yükseliş baş göstermiştir.

Birborsacı diyor ki:

— Enfurmasyon gazetesinin haberi doğru değildir. Belki de Pariste spekülâsyon yapmak istiyen bir grup, ortaya böyle bir haber atmıştır. Fakat gerek Ünitürk ve gerekse Anadolu demiryolları gibi aksiyonların tekrar yükseleceği tabiîdir. Nitekim dünkü fiat düşkünlüğü durmuştur.

Bu şayia, yerli esham ve tahvilât üzerine hiçbir tesir yapmamıştır.,,

Avrupanın büyük adamları nasıl yaşarlar?

Bir Ingiliz muharriri Hitler, Mussolini, Stalin, Laval, Goering gibi şöhretli şahsiyetlerin hususiyetlerini anlatıyor

İngiliz muharriri John Gunther Avrupanın en büyük adamlarından bahseden bir eserinde dikkate değer bazı mütalealar yürütmekte ve bu adamların şahsiyetlerini tasvir etmektedir.

HİTLER

Muharrir Almanya diktatörünü şu şekilde anlatıyor:

"Almanya diktatörünün alâkadar olmadığı şeyler: Kadın, kitap, üstbaş, yiyecek ve içecek ve paradır. Üstbaşına en son aldığı esvap, 1934 de Mussolini ile görüşmeğe gittiği zaman tedarik ettiği pardesü idi.

Hitler sigara içmez, içki kullanmaz, sıkı fıkı dostları yoktur. Wagner'in musikisini sever, Münihte mükellef bir apartımanı var. Arada bir ağlar, etten fazla sebze yemekten hoşlanır.,,

MUSSOLİNİ

Muharrire göre Mussolini şudur:

"İhtiyarlığı, zayif kadınları, kedileri, parayı ve aristokratları sevmez. Romayı, çiftçileri, kitapları, kızı Edda'yı, tayyareleri ve sürati sever. Sabahları meyva yer, öğleleri çorba ve meyva, geceleri gene meyva yer, resmî maaşı 150 İsterlindir. Her gün ibadet eder. Gülmek istemez. Romadan on dakika uzakta ikamet eder. Kendisini kızdırmağa cesaret eden biricik varlık, küçük kızı Edda'dır.,,

STALİN

Stalin Yoldaş şu şekilde tasvir olunuyor:

"Terbiyeli, şakacı bir adamdır. Kremlin sarayının üç odasında ikamet eder. Vaktini mümkün olduğu kadar kırlarda geçirir. Opera ve balet ile, bazı da sinemadan hoşlanır. Kitap okur ve piposunu fasılasız tüttürür. Aylığı 7 İsterline yakındır. (Bizim para ile otuz peş lira kadar.) İki kere evlenmiştir. Çocukları sever.

LÂVAL

Fransa Başvekili Lâval hakkında şu sözler yazılıyor:

"Lâval köy hayatını, İngilizleri, köpekleri, sigara içmeyi, ve beyaz boyunbağı bağlamayı sever. Beyaz boyunbağlarını sevmesinin sebebi, bunların kolay yıkanması ve renklerinin uçmamasıdır. Lâval her gün içtiği sigaraların sayısını doktorların tavsiyesi üzerine günde seksene indirmiştir!

GÖERİNG

"Göering Hitlerin tahtı arkasında kuvvetli ve saygılı bir göldedir. En çok sevdiği şey, yeni üniformalardır.

Kendisi Haçlılar gibi haçlı bir kılıç taşır. Yazıhanesinin başucunda bir cellâdın baltası görülür. Odalarının biri, kan kırmızı kâğıtlarla ve zift renginde halı ile döşenmiştir. Her tarafta Hitlerin büstleri göze çarpar. Göering geçen yıl aktris Emmi Sonnerman ile evlendi ve halk kendisine 80 bin İngiliz lirası kıymetinde hediyeler verdi. (Göering) dahi Hitlerden korkar; Randevü almadan Hitleri göremez. Göbels de öyledir. Hitlerle sözleşmeden görüşebilen iki kişi vardır. Birisi Haricî müşaviri Ribbentrop, ötekisi de İktisat diktatörü Şaht!,,

Hitler hasta imiş!

Viyanadan bildirildiğine göre Hitler, ötedenberi larenjitten muztarip olduğundan kurtulması için ameliyata lüzum görülmüştür. Ameliyatı yapacak olan Profesör Sanerbruh'dur. Fakat muvaffakiyette pek az ihtimali bulunan bu ameliyatı profesör yalnız başına yapmak istememiştir. Bunun için Viyanadaki Alman elçisi bu işte mütehassıs olan Profesör Nöma müracaat etmek fikrinde bulunmuşsa da, Berlinden Hitlerin Müsevi bir doktor tarafından ameliyat yapılmasına razı olmıyacağı bildirilmiştir.

Adlî yanlış?

idama mahkûm Hauptman masummuş!

Paris - Soir gazetesine Nevyorktan bildiriliyor:

Lindbergin çocuğunu kaçırmak ve öldürmekle suçlandırılmış olan Hauptman son günlerini yaşıyor. Af komisyonu iki reye karşı altı rey ile affı reddetti için mahkûmun bu ayın on yedisinde yani Cuma günü elektrik sandalyesine oturması lâzım geliyor. Ancak New Jersey valisinin üç defa birer ay müddetle cezayi tecil etmek hakkı vardır.

Bu adamın suçlu olmadığına kani olan valinin bunu yapacağına ve yakında yapılacak yeni Cumur başkanı seçimine kadar idamı geriye bıraktıracağına hükmediliyor. Amerikalılar büyük bir heyecan içindedirler.

Matisen adında bir papaz Hauptman'ın yanına gitmiş, kendisiyle görüşmüş ve aldığı intibaı af komisyonuna şu mektup ile bildirmiştir:

"Ben mahkûmun ruhuna kadar nüfuz edebildim. Söylediklerinin doğru olduğuna tamamiyle eminim. Otuz yıldanberi bu işle uğraştığım için insanlar hakkında hüküm verebilirim. Eğer bu adamın mücrim olduğuna inasaydım, cezalandırılmasını herkesten önce ben istiyecektim. Bugün müthiş bir adlî hata yapılmakta olduğuna katiyyen eminim.,,

Italyanlar taarruza geçtiler

(Üstyanı 1 incide)

li mühim bir zat, bilâhare İtalyanlar aleyhinde çalışmakla ittiham edilerek Massoua açıklarında bir adada hapsedilmiştir. Blatatesga, bulunduğu mahpesten kaçmış ve Makalle yakininde Habeş kuvvetlerine iltihak etmiştir.

İTALYANLAR ARASINDA HASTALIKLAR

Londra, 15 (A.A.) — Royter Ajansına Mogadiscio'dan bildirildiğine göre İtalyanların cenup cephesindeki kuvvetleri arasında 100 kadar malarya vakası çıkmıştır. Bunların ekserisi Şibeli nehri vadisinde bulunan askerler arasındadır.

BOMBARDIMAN VE ZEHİRLİ GAZLAR

Addis - Ababa, 15 (A.A.) — Habeş hükûmetinin resmen bildirdiğine göre, bir İtalyan tayyaresi Adisababa — Cibuti demiryolu üzerinde ve Avaşdan biraz ötede kâin Kelememiesse üzerinde uçmuş ve yaptığı bu keşiften sonra Assab istikametinde uzaklaşmıştır.

İki İtalyan tayyaresi ayrıca 13 Kânunusanide Volkait eyaleti şimalinde Amba - Birkutan üzerinde uçmuşlardır.

Habeş hükûmetinin başka bir resmî tebliği, İtalyan tayyarelerinin yakında Habeşler tarafından geri alınan Sakotayı bombardıman ettiklerini ve boğucu gazlarla dolu bombalar attıklarını bildirmektedir. Sakota'da 10 kişi bu gazların tesiriyle ölmüş, diğer 8 kişi de bütün vücutlarında muhtelif yara ve yanıklardan ziyadesiyle hasta bir vaziyette bulunmuştur.

Şen Sütun

Acaba hangisi?

Bu sene kış ortasında havaların bir zaman bahar gibi iyi ve açık gitmesi bir takım kimseleri memnun etti. Çünkü odun ve kömür masrafı azaldı. Fakat diğer bir takım kimselerin canını sıktı. Çünkü bu iyi havalar ziraat için zararlı oldu.

Bu vaziyet şu hikâyeyi hatırlatıyor: Adamın biri iki kızından birini bir kerpiççiye vermiş, öbürünü de bir çiftçiye... Bir müddet sonra kızlarından birincisi ziyarete gelince babası sormuş: "İşleriniz nasıl gidiyor?,, demiş. Kız demiş ki:

— Babacığım, kocam iki bin tane kerpiç kesti. Eğer havalar yağmurlu gitmez de bu kerpiçleri vaktinde kurutabilirsek çok para kazanacağız.,,

Biraz sonra adamın ikinci kızı gelmiş. Baba, ayni suali ona da sormuş; o kızı da şu cevabı vermiş:

— Babacığım, kocam ile beraber uğraştık, tarlalarımızı ektik; havalar yağmurlu gider de kuraklık olmazsa işimiz iştir. Bol mahsul alacağız. Geçineceğimiz kadarını da ambarımıza koyduktan sonra gerisini satacağız ve zengin olacağız.,,

Kızların ikisini dinleyen baba akşam olunca karısına şöyle demiş:

— Bana bak, Fatma, bizim kızların ikisi ile de bugün konuştum. Evlerinin, işlerinin halini sordum. Sözlerine bakılırsa ikisinden birisinin anası ağlıyacak, amma, bakalım hangisinin?,,

Bilir misiniz?

Dünkü Sayımızda sorduklarımız ve cevapları:

1 — Çırağan sarayı ne vakit yandı?
— 1910 da
2 — Bir kilometre kaç metredir?
— 1000 metre.
3 — Dürbün ne vakit icat edildi?
— 1608 de
4 — Medenî kanun ne vakit kabul edildi?
— 1927, 17 şubatta,
5 — Topuzlu bendini kim yaptırmıştı?
— Birinci Mahmut 1732 yılında.

YENİ SORGULARIMIZ

1 — Posta pulu ne vakıt çıkarıldı?
2 — Meşrûtiyet ne vakıt ilân edildi?
3 — Bir dönüm kaç metre murabbağdır?
4 — Aşure merasimi niçin yapılır?
5 — Sandal bedestanı kimin tarafından ve ne vakıt yapılmıştır?

Kırkından Sonra

Azanı Teneşir Paklar

(Atalar sözü)

Yazan: *Sermet Muhtar Alus*

16

Aleme ne karışırlar?

Koca sakallı Vezirlerin işi gücü kalmamış galiba!..

Hacı Dânâ 1

Gece sabahı sabahladı. Aklı fikri doktor Zambakonun, Horasancıyanın Râbiayı muayeneden sonra ne diyeceklerinde... Yüreğine su serpecek ferahlı bir şey mi söyliyecekler yoksa şom bir söz mü?

Ertesi günü iplerle çekiyordu. Kızını bir ayak evvel karşıya götürüp o iki hekime arkasını, göğsünü dinletse. (Naturası biraz zayıfça amma içi maşaallah pek sağlam, hiç bir hastalıktan eser yok!) müjdesini alsa...

Sabaha kadar seccade üstünden kalkmamıştı. Tekrar tekrar hacet namazları kılmalar; cüz cüz Mushaf okumalar, sayısız evrad ve ezkâr çekmeler... Tesbihi binlerce defa devir etme; devletlilere kurbanlar, yağlar, mumlar adama...

Nihayet ertesi sabah olmuştu. Saat alaturka dörde yaklaştığı halde Dânânın arkasında gecelik.. Niçin kaleme gitmediğini, evde kaldığını farkedip merak eden yok. Kızı odasında minderde serili; kaynanası işle güçle meşgul.

Artık duramadı; aşağıya seslendi:

— Valde biraz gelir misin?

Kapıyı kapayıp yavaş sesle Nazırın çağırttığını, söyledikleri ni; sıkı sıkı tavsiyelerini bir bir anlattı. Kaynanası, ne evet ne hayır, cevap vermiyor, dudakalrını kıpırdatmıyor fakat içinden kendi kendine söyleniyordu:

— Koca sakallı vezirlerin işi güçü kalmamış galiba...

Âlemin işine ne karışırlar? Evladını kim sevmez, düşünmez, üstüne kılınmaz ki? Al bunazırdan da beş paralık; lâkırdı kıtlığında asmalar budayım. Durup dururken başa dert çıkarmanın lüzumu var mı... Şimdi arabalarla şakır şukur Beyoğullarına gitmek; didon heriflerin gâvur mahallelerindeki zulmat evlerine girmek; sası sası kokuları idnlemek.. Doktorsa İstanbulun Lokmanı dedikleri o rum hekim kaç kere geldi ya, huyumuzu aldı ya; fazlası ne oluyor? Üstelik avuç dolusu mecidiyeler de hebaen mensura olacak. Günah değil mi; küp üstendemi oturuyoruz? Buna zırdelilik derler.

Râbia ile anneannesi kapalı arabada ve önde, Hacı Dânâ Bey de faytonda ve arkada yolu tuttular. Beyoğluna çıktılar. Zambakonun evini buldular.

Doktor ambako, Dânânın Evkaf Nazırının tavsiyesile geldiğini duyar duymaz çeneye girişmişti.

Paşa ile çok eski ahbaplığını söyledikten sonra Evkaf Meclisi idaresinde filân Paşayı, falan Beyi, feşmekân efendiyi de pek iyi tanıdığından tutturarak hepsinin konaklarından, köşklerinden, familyalarından açtı. k

Filâncanın kızının kısmeti çıkıp çıkmadığı, düğünü olup olmadığı... Falancanın gelininin kaynanasile barışıp barışmadığı, şimdi yanlarında oturup oturmadığı.. Bilmem kimin baldızının hâlâ dul mu olduğu yoksa kocaya mı vardığı.. Evden uğratılmış evlâtlıklara, çırak çıkarılmış tayalara, esirciye gönderilmiş kalfalara kadar ayrı ayrı sorgular...

Hasılı bir alay kadın dedikodusunu sıraya dizdikten sonra Râbiayı muayene etti. Ecza deposu listesine benziyen reçetesini yazdı. İlâçların nasıl içileceğini tarif edip,

— Kendini üşütmiyecek, yormıyacak, üzmiyecek. Rüzgârsız günlerde, öğleden evvel bahçeye çıkıp bol güneş, temiz hava alacak; gölgeli, rutubetli yerlerden kaçacak... Dediklerimi yapın, bir ay sonra gene göreyim!.. Diyerek lâfı bitirdi.

(Naturaca biraz zayf amma içi sağlam. Kendisinde bir hastalıktan eser yok) müjdesini bekliyerek acmacak halle bakınan Esseyid, mecidiyeleri avuca sıkıştırmak için geride kalmış, doktora yaklaşmıştı. Zambako yavaşcacık:

— Bu gencin bir ilâcı var, dedi. Büyükada. Kızını kurtarmak istersen mutlaka oraya götürecek sin!

Doktor Horasancıyan da, âdeti üzere kibar kibar, nazik nazik:

— Dilini çıkar kızım!... Nabzını uzat yavrum!.. Nefes al gözüm!.. Öksür meleğim! Diye muayenedeyken maşallahları yağdırmış, biraz evvel etrafı zindan gören babanın yüreğine biraz su serpmiş fakat arasını uzatmadan o da, yavaşcacık ayni sözü tekrar lamıştı:

— Kerimenin ilâcı bir tane. Büyükada. Genci kurtarmak istiyorsan mutlaka orada tebdilhava etmesi şart!....

Hacı Dânâ kapıdan çıkarken bastığı yeri göremiyordu. Vardacılar cayır cayır düdük öttürdükleri halde az kaldı tramvay altındakalacaktı. Aklı fikri darmadağınık; beyni karman çorman..

İki doktorun da tenbihleri mucibince reçeteleri Kanzuk eczahanesine yaptırtacaktı. Kızını, kaynanasını kupaya bindirdi; eve yolladı. İngiliz eczahanesinin nerede olduğunu gelip geçenlerden sordu.

Şişe şişe, kutu kutu, hokka hokka ilâçları ceplerine doldurdu. Faytonu duruyordu. İçine atladı. Araba Galataya indi; Köprüyü geçti; Sirkeciden Salkımsöğüdü tuttu. Hacı arpacı kumrusu, dili tutuk, dünyayı gözü görmüyor; her daim dudaklarından eksik olmıyan salavatları, istiğfarları bile unutmuş.

Telgrafhanenin önünden yokuşa vururken saatine baktı: Ona çeyrek var.

Günlerden çarşamba ve pazar değil, yani Meclisi vükelâ günü değil; Nazır dairededir.. (Haber getir, beni merakta bırakma!) diye üstüste kaç kere tenbihi var.

(Arkası var)

İki köylünün hikâyesi

Yazan: H. F. Turgay

Ahmet çavuş aylardanberi Caferin sezdirdiği işi onarmayı düşünüyordu. Keseköylü Caferin İnönü savaşında kendisine yapı - ğı iyiliği bir türlü unutamıyor, o - na karşı verdiği sözü yerine getir mek için yol arıyordu.

Cafer ona canını kazandırmıştı. Dört yerinden yaralandığı, ar - kadaşları yürüyüp gittiği gece o - nu kendi de yaralı olduğu halde sırtına alarak köy muhtarının e - vine sokmamış olsaydı, ölmese bile kendisini kurtlar yiyecekti. Vaka böyle geçmişti.

Karanlıkta Cafer aldığı emir üzerine Ahmetçavuşu sırtlamış saatlerce yağmur altında yürü - müştü. Çavuş,Caferin sırtında u - zun müddet gittiği halde kendisi - ni bilmiyordu. Neden sonra ken - dine gelip bir adamın sırtında hı - pır hıpır taşındığını sezmiş, bir aralık tutsak oldum sanmıştı. Bir türlü ses çıkaramayan çavuş, bir ağacın altında mola verdikleri zaman Caferin çaktığı kav ışığın - dan bir Türk neferi tarafından taşındığını anlamıştı. Cafer yağ - murdan sığındıkları ağacın altın - da bir cigara çekiştirmek istemiş - ti. Çavuşa da:

— Ağam, bir nefes çek te kendine gel!

Dediği zaman çavuş düşman eline düşmüş gibi kocunmuştu. Birbirine yakın iki köyden olan bu kılıç arkadaşları başka başka konuşan iki komşu idiler. Cafe - rin bir kızılbaş delikanlısı oldu - ğunu çaktı. Çocukluğundanberi işittiği kötü masallar beyninde zonkladı. Bu kızılbaş onu çarmı - ha mı götürüyordu. Kendisini yokladı, sağ elile, kalçasından a - ğır yaralı olduğu halde Caferin boğazını sıkabilecek bir gücü ol - duğunu gördü. Bu karanlık düşün celer içinde bunalırken Cafer

— Ağam biricik daha çek her şey geçer unutulur! Dedi. Sanki çavuşun gönlünden geçen kara ve korkunç şeyleri sezmiş gibi sesin - bir kardeşlik ve kandaşlık vardı. Çavuş bir daha çekti. Cafer ça - vuşa başından geçenleri hatırlat - tı. Karşısındaki gönlünde kabara - ran şüpheleri görmüş gibi onu ok şadı. Erkekliğine, doğruluğuna yaralıyı inandırmak için uğraşı - yordu. Çavuş Caferin candan ge - len sözlerinden epeyce iyileşti. Gözleri birbirini ısıran komşular anlaşmıştılar. Küçük yaşlarından beri birbirinden ürkütülen korku - tulan bu koçak yiğitler yıllarca dargın durmuş iki öz kardeşin ba - rışması gibi birbirine sokuldular.

Yağmur yağıyor, karanlık ina - dına basıyordu. Cafer haydi sırtı - ma aban diyerek çavuşa bel ver - di. Kalçası parçalanmış olan ça - vuş ister istemez Caferin sırtına yaslandı. Kızılbaş delikanlısının erkekliği, özverliği acılarını unut - turacak kadar çavuşa koyuyordu. Biraz sessiz yürüdüler. Cafer sır - tındakinin gene bayıldığını sana - rak:

— Ağam sesin çıkmıyor uyu - yor musun?

Diyecek oldu. Çavuş:

Hayır, yarenim uyumuyorum ne olsa da sen böyle bir düşsen ben de seni böyle sırtımda taşı - sam diye düşünüyorum! Dedi.

Cafer, ne söyliyeceğini şaşır - mış gibi durdu; "Yaralanmak is - temem!„ Demek ağırdı. Hoş, o da yaralı idi. Ancak onun kadar değildi. Çavuşun bu içlenmesin - den kuvvet alarak Cafer açıldı; "Bir kızılbaşı taşımak da değer mi?„ Diyecek oldu.

Doğduklarındanberi birbiri i - çin gıcıklanan bu iki insan gön - lünde derin bir kaynaşma, geniş bir anlaşma vardı. Çavuştan zi - yade Cafer, bu komşu çocukları - nı anlamak gerekliğini sezmiş, aylarca asker koğuşlarında bunu denemişti. Bütün arkadaşlarını gözetliyor, kendisile onlar arasın - da kıl kadar bir ayrılık bulamı - yordu.

"Ben ne için kızılbaşım, bun - lar neden yezit?„ Sorgusunu ken di kendine soruyor, sebebini an - lıyamiyordu.

Onlar da savaştan, düşman - dan konuşuyorlar, onlar da köy - lerindeki annelerinden babaların dan kardeşlerinden söz açıyor, onlar da kendisi gibi söyliyor, on - lar da kendisi gibi gülüyor, sırası gelince oynuyor, türkü çağırıyor - du. Bir gün arkadaşlarına Haz - reti Alinin develerle yaptığı sava - şı anlattı. Hepsi de can kulağile dinlediler. Hiç birisi onu yalansı - madı.

Caferin gözünü açan, gönlünü gerçeklere çeken önemli bir sebep vardı. Köyünden pazara gider - ken bir kız görmüş, onun kimin kızı olduğunu, adını sanını sorup öğrenmişti. Ona bu gerçek yolu açan o olmuştu. İşte bu Keziban kız çavuşun kardeşi idi.

Tuttuğunu koparan çavuştan onu istemek ölümü istemek gibi bir şeydi. Cafer her şeyi göze al - mış, ağzını kara denilen bu hal - kın mezhebi, dini ne ise ona gir - mek, köyünden evinden olmak onun için bir hiç olmuştu. Bir ga - vur olsaydı. Kaymakama gider, müslüman olacağım der, olur gi - derdi. Kendisi ne diyecekti, nasıl olacaktı. Böyle bir vak'a geçmiş, görülmüş değildi Bunun için as - ker ocağında komşu köylerin ço - cuklarını yakından öğreniyordu. Onlara öyle mezhep ve din işile kaygılı bulmuyordu. Kışlada bir likte yerler içerlerdi. Erkenden talime hizmete giderlerdi. Boş kalınca oturup eğlenirlerdi. Köy - lerine mektup yazdırırlar, gelen mektupları okuturlardı. Kendisi de tıpkı öyleydi. Onlardan ol - mak için yapılacak bir şey bula - mıyordu. Hele çavuş bir batırdı. köyündeki avcılıklarından, dü - ğünlerden, güreşlerden, attan, kö peklerinden başka dini yoktu. Tam kendisi gibi idi; ancak Ke - zibanı istemiş olsa hemencecik kızılbaşlık ileri sürülecekti. Ho - canın cehennemci dedenin masal - ları ayaklanacaktı.

İşte bu düşünce, geçmişler hep birer birer yeniden Caferin gönlünde canlandı. Yaralı çavu - şun, arzusunu alkışladı. Sonra "Keşke ben de bu kadar, senin kadar alpagert olsam da, senin gi - bi yaralansam, senin gibi bir yi - ğit beni taşısa!„ Dedi. "Hem bun - lar ne gerek; sen bana bir kar - şılık yapmak istersen pek kolay!„ Diye tamamladı.

Bu söz üzerine zavallı çavuş ezik ayakları üzerine dineldi:

— Söyle yapayım. Düşmanın varsa saldırayım, derdin varsa, derman bulayım, paran yoksa ve - reyim!

Diyerek, koynundaki para cüz - danını çıkardı.:

— Al bunun hepsi senin olsun vereyim!

Göğsüne vurarak:

Hayatımı istersen sunayım. De - di.

Cafer bu kahramanın acıları - nı unutarak direnmesine şaştı Söyleyecek sözü unuttu Söyle - diklerine pişman oldu:

(Sonu yarın)

BU GÜNKÜ RADYO PROGRAMI

16 İkincikânun 936 perşembe günü İstanbul radyosu 18. — Tokatlıyandan nakil. telsiz caz, 19. — Çaykofski sü - vit senfonik, 19.30 Haberler, 20. — Tri. yo. Keman, viyolonsel, piyano. Hafif eserler. Stüdyo san'atkârlarımız tara - fından.

20.30 Stüdyo, saz, tango ve orkes - tra grupları, 21. — Melek sinemasın - dan nakil. (Sarışın Karmen) Marta Egert Saat 22 den sonra Anadolu ajan. sının gazetelere mahsus hâvadis ser - visi verilecektir.

Takvim

	Perşembe	Cuma
	16 II. Kânun	17 II. Kânun
	21 Şevval	22 Şevval
Gün doğuşu	7 23	7,23
Gün batışı	17 05	17,06
Sabah namazı	6,15	6 16
Öğle namazı	12 24	12,24
İkindi namazı	14,50	14,51
Akşam namazı	17,05	17,06
Yatsı namazı	18.42	18,44
İmsak	5 38	5,37
Yılın geçen günleri	16	17
Yılın kalan günleri	350	349

BORSA

15-1-936

Hizalarında yıldız işaretli olanlar, üze - rinde muamele görenlerdir. Rakamlar sa. 12 kapanış satış fiyatlarıdır.

Nukut

* Londra	621, —	* Viyana	24, —
* Nevyork	125, —	* Madrid	17 —
* Paris	167. —	* Berlin	33, —
* Milâno	155, —	* Varşova	24, —
* Brüksel	82, —	* Budapeşte	26 —
* Atina	24, —	* Bükreş	1%. 50
* Cenevre	815 --	* Belgrad	54, —
* Sofya	24, —	* Yokohama	34, —
* Amsterdam	83, —	* Altın	950, —
* Prag	96, —	* Mecidiye	42, 50
* Stokholm	32, --	* Banknot	235 —

Çekler

* Londra	621,25	* Stokhlm	3.125
* Nevyork	0.7985	* Viyan	4.9345
* Paris	12.06	* Madrid	5.8214
* Milâno	9.9375	* Berlin	1.9770
* Brüksel	4.7136	* Varşova	4,2143
* Atina	84.2140	* Budapeşte	4,8158
* Cenevre	2.4454	* Bükreş	108,3927
* Sofya	64,5265	* Belgrad	34.93
* Amsterdam	1.1721	* Yokohama	2.7489
* Prag	19,2063	* Moskova	1090.75

ESHAM

İş Bankası	9.60 —	Tramvay	9,—
*Anadolu	22.70	* Çimento as	10.25
Reji	2.175	Ünyon Değ.	—,—
Şir. Hayriye	15.—	Şark Değ.	—,—
*Merkez Bankası	61,25	Balya	—,—
U. Sigorta	—,00	Şark m. ecza	—,—
Bomonti	8, -	Telefon	—,—

İstikrazlar — tahviller

*1933Türk Bor.I	3.475	Elektrik	—.—
. . II	21,00	Tramvay	31,70
. . III	21.90	Rıhtım	11 —
İstikrazıDahili I	99 —	* Anadolu I	42 15
*Ergani istikrazı	95.—	* Anadolu II	42,15
1928 A M	10, -	Anadolu III	1,40
* Sivas-Erzurum	95, -	*Mümessil A	45.80

Zahire satışı

İstanbul ticaret ve zahire borsasında dün muamele gören (kilo) maddeler:

Nev'i:	Kş. P. En az	Kş. P. En çok
Buğday (sert)	6,27,1:2	1,35
„ (kızılca)	6,35	7,15
Yulâf	5	
Çavdar	5,14	5,17,1:2
„ (sarı)	5,20	
susam	39,	
Tiftik, oğlak	73,10	81,4
Yapak Anadolu	14	
Güz yünü	59	66
Pamuk yağı	37	66
Susam yağı	39	

BİR KADININ 3 GECESİ

Yazan : A. C.

Bölem: 35

Ne garip şey! Talih kendisini ne umulmaz sürperizlerle karşı - laştırıyordu...

Son saatler zarfında geçirdiği müthiş buhran, ezici kâbüs birden bire kocasına karşı sonsuz bir kin hissine çevrildi. Sadiye karşı ölçüsüz bir nefret duymağa başla - dı.

Bu aralık Ferit, söylediği söz - lerin kadın üzerinde hasıl ettiği tesiri hayret içinde seyrediyordu. Samime hiç sesini çıkarmayınca oğlan dedi ki:

— "Sana biraz evvel uyuyup kalktığımı anlatmıştım. Bilmem kaç saat sonra uyandım. Ortalık henüz ağarmak üzere idi. Hemen yerimden fırladım. Kendi kendi - me, "eyvah geç kaldım„ diye dü - şündüm. Bir iki dakika tereddüt ettikten sonra hemen merdiven - leri koşa koşa çıkarak kapının ö - nüne kadar geldim. Evvelâ kulak verdim. Hiç ses çıkmıyordu. Son - ra bir aralık odanın içinde birisi - nin yürüdüğünü duydum. Bunun üzerine kapıya vurdum. Çok şü - kür geç kalmamışım. Fakat bu iş - te anlıyamadığım bir şey var: Ko - canın sana ihanet ettiğini hiç bil - miyormuydun?„

Samime oğlanın önünde dur - du:

— "Hayır, hayır!„ dedi. Oğ - lanın başını iki avucu içine aldı ve öyle bir bakışla Feride baktı ki boy tepeden tırnağa kadar keyf ve saadet verici bir his içinde çal - kandı. Samime dedi ki:

— "Anlattığın şeylerin bence ne büyük bir kıymeti olduğunu, beni yeniden doğmuşa çevirdiğini bilmiyorsun. Sen o sözlerinle yalnız hayatımı kurtarmadın, ay - ni zamanda bütün hayatımda ge - ce, gündüz üzecek olan pek ağır bir yükten de beni kurtarmış ol - dun.„

Kadının vücudünden yayılan baş döndürücü rayiha genç çocu - ğun bütün hasselerini kapladı.

Samime Feridin kulağına fı - sıldıyarak dedi ki:

— "Bu gece seni rüyamda gör düm. Hem bu rüya için hem de bana karşı gösterdiğin hakikî alâ - ka ve sadakat için sana teşekkür ederim.„

Samimenin son iki gece de, on - dan evvelki gecelerde ve hattâ iki sene evvelki o ilk gecede yaşadığı şeylerin hepsi, bu bir saatlik duy - gu azameti karşısında pek sönük kaldı.

Ölüme susıyan bir nevmidi ile hararetli bir yaşama arzusu ara - sındaki büyük tezad ve yeniden ele geçirilen mevcudiyete doğru yükselen, Samimeye o zamana ka dar hiç tanımadığı ilişiksiz bir sa - adet anını yaşamağa meydan ver - di. Hayat hissi bütün vücudüne akın etti, bütün asabını titretti.

Samime cismen ve ruhan duy - duğu yorgunluğu tamamen üze - rinden atmıştı, yeni doğan günün tan ağartısı Samimeyi yeniden ha yata doğmuş bir insan olarak se - lâmladı.

— 23 —

Samime sabah kahvaltısını ıs - marladığı zaman saat dokuzdu. Kadın süslenmiş, kuşanmış, artık kocası Sadiyi bekliyordu. Bu in - tizarda bir korku, endişe yoktu. Yalnız hafif bir heyecan vardı Ne kadar olsa Sadi ile ilk defa karşılaşma üç gün zarfında olu biten şeylerden dolayı pek gürü tüsüz geçmiyecekti.

Fakat bu gürültüler esnasınd Samime kendi kozunun daha ku vetli olacağını bildiğinden dola müsterihti. Çünkü o kocasının b şından geçen vak'alardan tama mile bihaberdi.

Yalnız Sadinin bu bilgisizliğ ebediyen devam edecek miydi Bir gün gelip kocası onları duy mıyacak mıydı? Samime bu nok taları düşündüğü zaman gene g niş bir nefes alabiliyordu. Çünk o üç gecelik maceraları birer bi rer gözünün önüne getiri yor, ilk maceranın kahramanı H lûsiden hiç korkulamıyacağına k naat hasıl ediyordu. Hülûsi bir ge görülen ve ondan sonra fezad kaybolup giden bir kuyruklu yıl dız gibi Samimenin yaşadığı m hitten uzaklaşmıştı. Hülûsinl meydana çıkarak kendisi için tel likeli olmasından korkmağa h mahal yoktu.

Boy Feride gelince o genç oğ lan Samimeye bütün manaisle s dıktı. Ondan bir sır çıkmıyacağı na şüphe yoktu. Ferit herhalde h yatının ilk tatlı saatını ölünce kadar kendisi için saklıyacak O tam manasile on altı buçuk y şında bir kavalye idi.

Ortada yalnız Rıfkı kalıyordu Onun Samimeye karşı takındı tavır ve hareket, sözleri, muame lesi pek muammalıydı. Fakat Sa mimenin Rıfkıdan da bir korkus kalmamıştı. Bir saat evvel gele ve Rıfkı imzasını taşıyan bir me tupta deniliyordu ki:

"Çok muhterem Hanımefend Sizi bu satırlarımla bir ke daha, fakat son defa olarak raha sız etmek mecburiyetini hissedi yorum.

Araya giren bazı yanlışlıkla daha doğrusu benim şahsımz hak kında yanılmaklığım aramızda g çen hadiselere sebep oldu. Ku surumun affını dilerim.

Ben sizi sizin kadar güzel, s zin kadar sarışın olduğu söylene bir genç kadına benzettim. Ben kadını tanımayorum. Yalnız İz mirden aldığım bir mektupta d niliyordu ki:

.... Beyin kızı burada çıka bir taliple evlendirilmek üzere i ken bundan üç gün evvel İzmi bir gençle vapura binip kaçtı. A ilesi ve kocalığa namzet olan ge çok müteessirdirler. Rıfkı, sen a çıkgöz bir delikanlısın. Kızı ar yıp bulur ve o gençten vazgeçir meğe muvaffak olursan burad kalan kederdideleri çok memnu etmiş olacaksın...

Mektup çok mufassal onda size uzun uzadıya bahsederek ş şınızı ağrıtmak istemem. Sizi gö düğüm zaman İzmirden kaça genç hanımı bulduğumu zannet tim. İşte yanındaki genç de ber ber dedim. O gece bahçeden çı karken ben de beraber çıktım v arkanızdan sizi takib ettim. Ner ye gittiğinizi gördüm. O genç Hülûsi olduğunu tahkik ettim Ertesi akşam otelin yemek salo nunda karşımızdaki masada si tarassut edreken Hülûsi hakkınd tam malûmatla mücehhez bulun yordum.

(Arkası var)

SON HABERLER

Habeşler gerileyor mu?

General Grazyaninin Habeşleri püskürttüğü bildiriliyor

Roma, 15 (A.A.) — 97 numaralı resmî tebliğ:

Ras Destanın kumandasında - ki Habeş müfrezeleri bir kaç günden beri Ganale Doria ile Daura Parma arasında ilerliyerek Dolo bölgesindeki cephemiz üzerine tazyik yapmıya tevessül etmekte idi. General Graziani 12 kânunusanide Ras Desta müfrezelerine kuvvetli bir taarruzda bulunmuştur. Çekilmekte olan Habeşler takib edilmekte ve bütün cephede muharebe devam etmektedir. Şimdiye kadar olan zayiatımız ağır değildir.

Eritre cephesinde tayyarelerimiz şiddetle faaliyetlerine devam ediyorlar.

Polonyanın dış siyasası

Pilsudskinin çizdigi siyasal plândan dışarı çıkmamaktadır

Varşova, 15 (A.A.) — Dış Bakanı B. Beck bugün Parlâmento komisyonunda toplanan beynelmilel vaziyetini anlatarak ezcümle demiştir ki:

İtalyan - Habeş ihtilâfı beynelmilel vaziyetin esaslı unsurlarını takdir için karakteristik bir mahiyettedir.

İhtilâf bizden uzaktır. Afrikada doğrudan doğruya menfaatlerimiz yoktur. İtalya ile eski an'anelere ve karşılıklı anlayış esaslarına müstenid çok iyi münasebetlerde bulunuyoruz. Büyük Britanyayı ihtilâfa dahil taraflardan biri olarak telâkkiye hakkım yoktur. Çünkü ihtilâf Milletler cemiyeti kadrosu içinde tetkik edilmektedir.

Bizim faşizm karşısındaki vaziyetimiz ihtilâftaki durumumuz üzerinde katiyen müessir değildir. Biz devletlerle olan münasebetlerimizi o devletlerin siyasî akaidelerine göre tanzim etmeyiz; çünkü bu bizleri bir nevi din harbine sürükleyebilir.

Bugünkü hâdiselerin çok siyasal olduğu değişikliklerin kolayca fakat devamlı bir sistemin pek güçlükle yapılabildiği hususunda israr etmek isterim. Paktlar ve projeler çokluğu bunun delilidir. Bu vaziyeti gözönünde bulundu - ran Lehistan Pilsudksnini çizdiği siyasî direktifler dahilinde hâdiseleri olduğu gibi görmeye çalışmıştır.

Sovyetler Birliğinin 1936 bütçesinde

Millî müdafaaya geçen seneki miktarın iki misli para ayrıldı

Moskova, 15, (A.A.) — Sovyet merkezî icra komitesi içtimaında finans işleri halk komiseri B. Grinko 63 milyar 100 milyon rublelik 1935 yılı bütçesinin sarf mahalleri hakkında izahat vermiş ve ondan sonra 1936 bütçesine geçerek sosyalist yapıcılık programının büyüklüğü ile müsavat halinde olarak 1936 yılı için 78 milyar 500 milyon rublelik bir bütçe teklif etmiştir.

B. Grinko, yüksek yapıcılığa hasredilecek paraların 31 milyar 300 milyon rubleyi geçtiğini bildirmiş ve ondan sonra millî müdafaa bütçesine geçmiştir. B. Grinkonun müdafaa bütçesi hakkında ki sözleri, komite tarafından büyük bir alâka ile dinlenmiş ve alkışlarla tasvip olunmuştur. B. Grinko, geçen yıl, müdafaa bütçesinin 6 milyar 500 milyon ruble olmasına rağmen müdafaa işleri için 8 milyar 200 milyon masraf yapıldığını bildirmiş 1936 bütçesinin millî müdafaaya tahsis ettiği para miktarının 14 milyar 800 milyon ruble olduğunu tasrih eylemiştir. Bu fazla ilâve edilen paralar, Kızıl Ordu miktarının artmasına, teknik levazımının iyileştirilmesine, kışlaların modern bir hale getirilmesine ve ordunun genel ve siyasal tahsil ve terbiyesinin yükseltilmesine hasrolunacaktır.

İçtimaın sonunda B. Molotof, 1936 yılı ekonomik programı hakkında uzun bir nutuk vermiş ve bundan sonra merkezî icra komitesi, hükûmetin gerek iç gerek dış siyasasını tasvip eden ve 1936 yılı plânını tasdik eyliyen bir karar sureti kabul etmiştir.

1936 PLANI ÜZERİNDE

Moskova, 15, (A.A.) — B. Molotof, komitedeki nutkunda, 1936 plânından çok geniş ve başarılması daha zor olan 1936 ekonomi plânının muvaffakiyetini temin için daha birçok çetin emekler sarfı lâzım geleceğini söylemiş ve bu arada elektrik istasyonları inşaatının genişletilmesini, memleketin tabiî zenginliklerinden daha ziyade istifade edilmesini ve orman endüstrisi teknik seviyesinin ehemmiyetli bir surette yükseltilmesini zikretmiştir.

Plâna göre, istihsalâtı yüzde 29 artırılmak lâzım gelen hafif endüstri sahasında bilhassa zor gayretler sarfı icap ediyor.

B. Molotof, Stahanof hareketinin ehemmiyetinden bahsederek demiştir ki:

Bu hareket gayemizdir. Bu elde edilince, sosyalist iş verimi - de hakikî mucizeler görülecektir. Plânı başarmaya muvaffak olacağımızı isbat etmekliğimiz lâzımdır.

B. Molotof, kültür gayreti üzerinde çok tafsilâtlı malûmat vermiş, rakı sarfiyatının azalmasından ve plânın mektep faaliyetinden geniş bir surette bahsetmiştir.

PLANDA NELER VAR?

Moskova, 15, (A.A.) Merkezî icra komitesi tarafından onaylanan 1936 millî ekonomi plânına göre, 1936 yılında istihsalât yüzde 23 artacaktır.

İstihsal edilecek elektrik kudreti 23 milyar kilovat saattir. 135 milyon ton kömür, 30 milyon ton petrol, 14,5 milyon ton font, 16 milyon ton çelik çıkarılacak ve 1900 lokomotifle 90,000 yük vagonu, 154,300 traktör, 61000 harman ve biçme makinesi 161,500 bisiklet 935. 000 gramofon ve 50 800 bin plâk yapılacaktır.

Yeni elektrik istasyonlarının kudreti 1.019 000 kilovata, hububat istihsalâtı 68.000.000 puda beher pud 16 kilodur - pamuk 40 milyon puda, şeker kamişi 254 milyon kentala baliğ olacaktır.

Plân, münakalât komiserliğini 1936 yılı içinde 800 kilometre yeni tren ile 2077 kilometre tâli tren hattı ve 600 kilometre elektrikli hat inşasiyle mükellef tutmaktadır.

İngilterenin en mühim meselesi

(ikinci sayıfadan devam)

Morning Post ise, petrola konacak ambargonun bir Marttan evvel yapılmıyacağını ve Bay Edenin Cenevreye sırf diğer devletler nezdinde bazı sondajlar yapmak için gideceğini bildirmektedir.

Daily Mail ise diyor ki: İngiltere hükûmeti, İtalyanın halen kendisine altı ve yahut dokuz ay kadar yetişeçek miktarda petrol ihtiyatı bulunduğunu haber almıştır.

İNGİLİZLER NE İSTYORLAR?

Londra, 15 (A.A.) — Muhalefet gazeteleri, hükûmete şiddetli ihtarlarda bulunarak İngiliz efkârı umumiyesinin bir kere girilen zecrî tedbirler yolundan bir defa daha geri dönülmesine müsaade etmiyeceğini bildirmektedir.

Nevs Chronicle bu hususta şöyle diyor:

İngilizlerin büyük bir ekseriyetinin şiddetli isteği, İngilterenin üzerinden, kendisinin bir taraftan harbi mahkûm etmek, diğer taraftan da ayni harbin devamı için lüzumlu petrolu vererek menfaattar olmak töhmetinin kalkmasıdır.

Muhalefet gazeteleri, ayni zamanda, son günlerde çıkan yeni sulh teşebbüsleri şayialarının, petrola ambargo konmasını tehir için birer manevra olduğunu ileri sürmektedirler.

Denizyolları
İŞLETMESİ
Acenteleri: Karaköy — Köprübaşı
Tel. 42362 · Sirkeci Mühürdar zade Han telefon: 22740

İmroz Yolu

ASYA vapuru 16 İkincikânun PERŞEMBE günü saat 16 da İMROZA kadar. (229)

Trabzon Yolu

CUMURİYET Vapuru 16 İkincikânun PERŞEMBE günü saat 20 de HOPA'YA kadar. (230)

Yalnız

HAS KALMİN

HAS KALMİNDİR.

Baş, diş ağrıları, Romatizma, Grip, Nevralji nezleye karşı HAS KALMİN kullanınız.

Çok taklid edilmiştir, fakat AYNİ yapılamamıştır.

"MAVİ ETİKETLİ KUTUDAKİ HAS KALMİNİ,, İSTEYİNİZ

Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma komisyonu ilânları

15 kalem haddeler için malzeme

Şartnamesinde değişiklik yapılan ve tahmin edilen bedeli 158,000 lira olan, yukarda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonunca 3 — Mart — 936 tarihinde Salı günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname yedi lira doksan kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 9150 lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar Komisyona vermeleri ve 2490 numaralı kanunun 2. ve 3 üncü maddelerindeki vesikalarla talipler hangi fabrika mamulâtından teahhüt edeceklerse bu fabrikaların gerek hadde ve gerek saç makinelerinin imalinde ihtisas sahibi olduklarına dair memleketlerinin ticaret ve sanayi odalarından alınmış vesikaları ve fabrikaların verecekleri referansları ihale gününden on gün evveline kadar Umum Müdürlük Fen Şubesine tevdi etmeleri ve Fen şubesince kabul ve tasdik edildiği takdirde bu vesikaların kanunu mahsusu tarifatı dahilinde teklif mektupları ile birlikte vermeleri ve kendilerinin de mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (240)

Maliye Vekâletinden:

1 — 2257 No.lı madenî ufaklık para kanununa tevfikan devlet alacaklarına 54 kuruştan alınmakta olan beher mecidiyenin gümüş fiatının tenezzülü hasebiyle kırk dört kuruşa indirilmiş ve bu fiat üzerinden kabul edilmesi için malsandıklarına tebliğat yapılmıştır.

2 — Cumuriyet Merkez Bankasınca satın alınmakta olan beher on gram meskûk ve gayri meskûk halis gümüş badema yirmi iki kuruşa satın alınacaktır. (76) (216)

İstanbul Belediyesi ilânları

Keşif bedeli 915 lira 94 kuruş olan Eyüp Küçükköy ilk mektep tamiri pazarlığa konulmuştur. Keşif evrakı ve şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. Pazarlığa girmek istiyenler 2490 No.lı arttırma ve eksiltme kanununda yazılı vesika ve en az 500 liralık yapı işi yaptığına dair Bayındırlık direktörlüğünden tasdikli ehliyet vesikası ve 69 liralık ilk teminat makbuz veya mektubiyle beraber 20 — 1 — 936 Pazartesi günü saat 15 de Daimî Encümende bulunmalıdır. (İ.) (257)

	Keşif B.	Muvakkat teminatı
Şehzadebaşında Ankarevi İsmail Efendi Medresesinin tamiri.	310,88	23,30
Fatihte Haudar medresesinin tamiri.	117,80	9
Üsküdarda Harem karakol binasının tamiri.	138,93	10,40
Vefada Küçükkovacılar caddesinde Defterdar Recai Efendi mektebinin tamiri.	123,93	9,30

Yukarda keşif bedeli ve muvakkat teminatı yazılı olan mahaller ayrı ayrı tamir ettirilmek üzere pazarlığa konulmuştur. Keşif evrakı Levazım müdürlüğünde görülür. Pazarlığa girmek istiyenler hizalarında gösterilen muvakkat teminat makbuz veya mektubiyle beraber 20 — 1 — 936 Pazartesi günü saat 15 de Levazım müdürlüğünde bulunmaları. (İ.) (256)

Tahlisiye Umum Müdürlüğünden:

Yeşilköy sis düdük binasının deniz cephesine bir istinat duvarı yapılması işi pazarlık suretiyle ek siltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 998 lira 42 kuruştan ibaret olan bu inşaatın ihalesi 20 — 1 — 936 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 de Çinili Rıhtım Hanında Tahlisiye Umum Müdürlüğü Satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin 75 liradan ibaret muvakkat teminatlarını bildirilen saatten evvel İdare veznesine yatırmaları lâzımdır. Bu hususiaki şartname ve keşif cetveli sözü geçen komisyonda parasız verilir. (178)

ZAYİ

İstanbul İhracati Dahilî Ticaret gümrüğüne verdiğim; 20 lira pey akçesi mukabil aldığım 24-7-935 Tarih ve 226584 sayılı makbuzu zayi ettim hükmü yoktur. TAHA

ABONE ŞARTLARI:

	Yıllık	6 aylık	3 aylık	Aylık
Memleketimizde	750	420	235	110
Yabancı yerlere	1350	725	400	150
Posta birliğine girmiyen yerlere	1800	950	500	180

Türkiyenin her posta merkezinde KURUNa abone yazılır

KURUN

YAZI VE YÖNETİM YERİ:

İstanbul, Ankara caddesi, (VAKIT yurdu)

Telefon {İdare: 24370 / Yazı işleri: 21413

Telgraf adresi: KURUN İstanbul

Posta kutusu No. 46

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda bulunur.

Ambalaj ve komprimelerin üzerinde halisliğin timsali olan ⊕ markasını arayınız.

Türkiye Cümhuriyet MERKEZ BANKASI

11/1/1936 vaziyeti

AKTİF

		Lira
Kasa		
Altın: safi kilogram 16.570,286	L. 23.307.482.13	
Banknot	„ 11.352.396 —	
Ufaklık	„ 315.654.96	34 975 533 09
Dahildeki Muhabirler		
Türk lirası	L. 604.649.99	604 649.99
Hariçteki Muhabirler		
Altın Safi kilogram 4.401,258	6.190.734.48	
Altına tahvili kabil Serbest dövizle	784 414.45	
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri	11.121.120.27	18 096.269 20
Hazine Tahvilleri:		
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı	L. 158.748.563.—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vaki tediyat	„ 10.907.985.—	147 840 578 —
Senedat Cüzdanı		
Hazine bonoları	L. 1 819.750.—	
Ticari senetler	„ 18 826.181.78	20 645 931.78
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:		
A) Deruhte edilen evrakı naktiyenin karşılığı esham ve tahvilât itibari kıymetleri	34 342 107 56	
B) Serbest Esham ve Tahvilât	„ 4.424.852.05	38.766 959 61
Avanslar:		
Altın ve döviz üzerine avans	„ 23.933.59	
Tahvilât üzerine avans	„ 5.362.729 45	5 386.663.04
Hissedarlar		4 500 000 —
muhtelif		4 386 854 32
Yekûn		275.203.439.03

PASİF

		Lira
Sermaye		15.000.000.—
İhtiyat akçesi		1 026.756.67
Tecavüldeki Banknotlar:		
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı	L. 158.748.563.—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat	10.907.985.—	
Deruhte edilen evrakı naktiye bakiyesi	147.840 578 —	
Karşılığı tamamen altın olarak tedavüle ilâveten vazedilen	L. 18.000.000	
Reeskont mukabili ilâveten tedavüle vazedilen	6.000.000.	171 840 578 —
Türk Lirası Mevduatı		14.273 821.58
Döviz Taahhüdatı:		
Altına tahvili kabil dövizler	1 155.311.06	
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	17 844.665.67	18 999 976.73
Muhtelif		54 062 306 13
Yekûn		275.203.439.03

2 Mart 1933 tarihinden itibaren
İskonto haddi yüzde 5 1-2 — Altın üzerine avans yüzde 4 1-2

Sinir ve akıl hastalıkları

Mütehassısı Dr. Etem Vassaf

Cağaloğlu Hilâliahmer caddesi Keçigören apartımanı kat No. (1) Tel: 22033

Ev: Kadıköy Bahariye ileri sokak numara 3. Telefon: 60791

Vapurculuk

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

İstanbul Acentalığı

Lima.. han, Telefon: 22925

Galata şubesi Tel: 43663

Mersin Yolu

SADIKZADE vapuru 19 İkincikânun PAZAR günü saat 10 da MERSİN'e kadar.

Sahibi: ASIM Us — Vakıt Matbaası

Neşriyat Direktörü: Refik A. Sevengil

Türkiye Ziraat Bankasından:

Bankamızca yirmi beş adet Standart ve beş adet kırk beş ilâ elli santim Şaryolu yazı makinesi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmeye iştirak şartları:

1 — Teklif mektubu (Teslim müddeti tasrih edilmelidir).

2 — Görülüp tecrübe edilmek üzere teklif edilecek makinelerden birer adet.

3 — Müteharrik aksamın ana liz raporu.

4 — Yüzde 7,5 teminat akçesi

5 — Yedek aksamın ayrı ayrı fiat listesi.

Ankarada Banka Levazım Müdürlüğüne verilmelidir. Eksiltme müddeti 23 İkincikânun akşam saat on dörde kadar Banka tercih hakkını muhafaza eder. (142)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 50575 lira olan 155 ton benzin 27 — 1 — 1936 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usuliyle Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 3768.75 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Şartnameler 250 kuruş mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde dağıtılmaktadır. (144)

Yalova Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Yalovanın Çınarlı nahiyesinde oturan Hasan oğlu Hüseyin tarafından ikame olunan hacır davasında ana bir kardeşi Abbas oğlu Mehmedin vilâdi olarak ebleh ve akıl zafiyetine müptelâ olduğundan hacrile kendisinin vasi tayinini istemesi üzerine yapılan muhakeme sonunda: Abbas oğlu Mehmedin Belâhet denilen akıl zayıflığına uğramış bulunduğundan vesayet altına alınması lüzumu adlî tıb işleri meclisinin 22/12/935 tarih ve 1878 numaralı raporundan anlaşıldığından kanunu medeninin (559) uncu maddesinin (2) inci fıkrası mucibince Mehmedin hacrına ve vasiliğe ehil olduğu anlaşılan ana bir kardeşi Hasan oğlu Hüseyinin mahcura 23/12/935 tarihinde vasi tayin edilmiş olduğu ilân olunur.

İstanbul Asliye İkinci Ticaret Mahkemesinden:

Hazine avukatı Asım tarafından Bağdat Demiryolları Şirketi aleyhine 1,063,968 lira 15 kuruşun tahsiline müteallik açılan davanın cereyan eden muhakemesi sırasında müddeaaleyh şirkete bir ay müddetle ilânen tebliğat ifasına ve muhakemenin 10 nisan 936 saat 14 de bırakılmasına karar verilmiş olmakla keyfiyet tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

(19036)

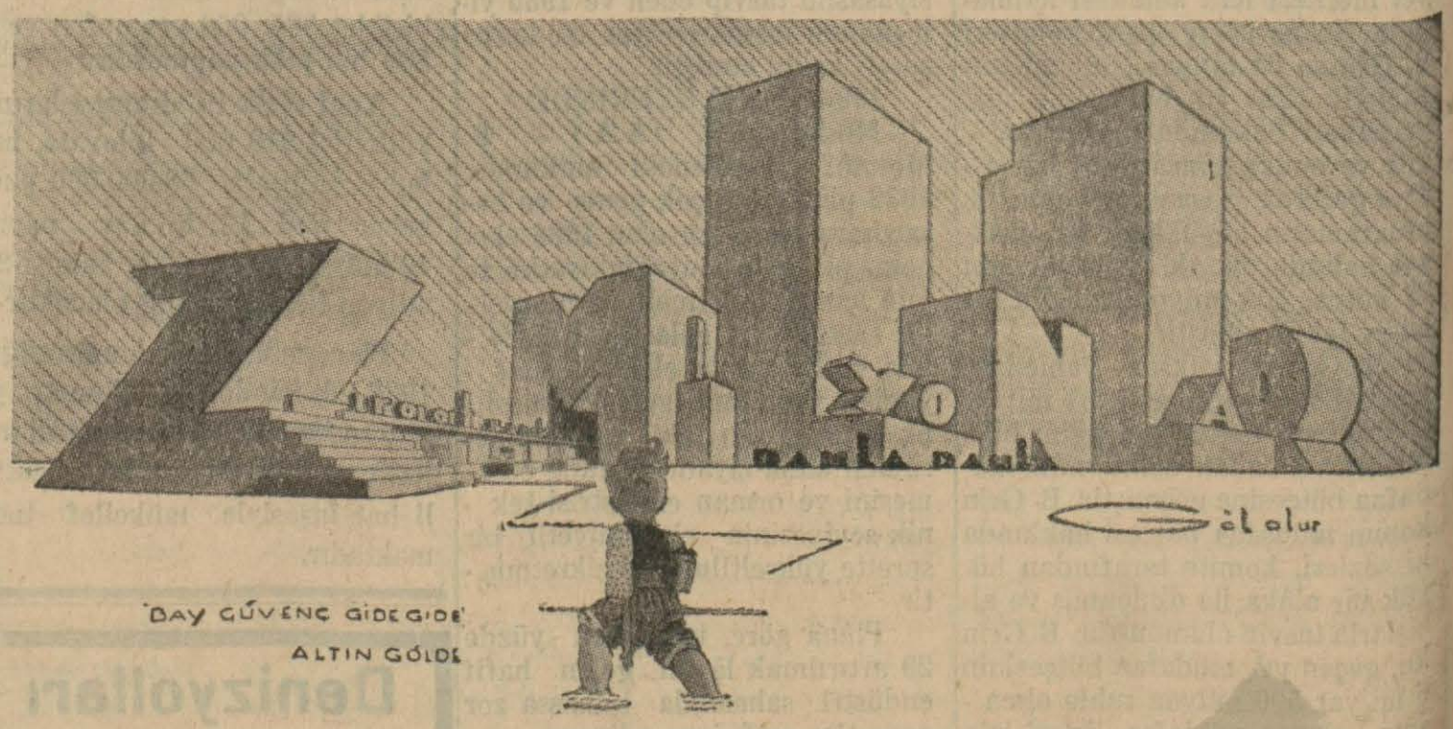

Jandarma genel komutanlığı Ankara satınalma komisyonundan:

1 — Bir kilosuna 110 kuruş değer verilip eksiltmesine istekli çıkmıyan 10,150 liralık sade eksiltmesi 28—1—936 salı günü saat 15 de pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İlk teminat 761 lira 25 kuruştur. Şartnamesi parasızdır.

3 — Eksiltme Ankara Genel Komutanlığı kurağında yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girmek istiyenlerin teminat makbuzu veya Banka mektuplariyle pazarlık saatinde komisyona baş vurmaları. (49) (147)